

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 230. — ŠTEV. 230.

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 1, 1926. — PETEK, 1. OKTOBRA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

REŠITEV ZASUTIH RUDARJEV

Mussolini se bo posvetoval z angleškim zunanjim ministrom v nekem italijanskem kraju, ki pa ni označen. — Rimski krogi so zelo razburjeni. Domnevajo, da bosta razpravljala o važnih vprašanjih. — London je brezbrizen.

RIM, Italija, 30. septembra. — Ministrski predsednik Mussolini in podtajnik za zunanje zadeve Grandi sta odpotovala včeraj zvečer iz Rima, da se sestaneta danes s Sir Austen Chamberlainom, angleškim ministrom za zunanje zadeve.

Kraj, kjer se bodo državni sestali, ni bil označen, čeprav kažejo poročila iz Londona, da so najbrž izbrali Civita Vecchia, petdeset milj od Rima. To je mogoče resnično, ker nima angleška vlada nobenega vzroka, da bi prikrivala kraj sestanka, dočim je postalo vsled zadnjih napadov na Mussolinija neprimerno za italijansko vlado, da je preveč javno razglasila njegovo bivališče.

Nasprotujoča si poročila so krožila v Rimu glede načina, kako se bo ta sestanek završil. Nekateri so mnenja, da se bosta Mussolini in Sir Austen sestala na bojni ladji na visokem morju, dočim trdijo drugi, da se bo vršil sestanek na jahti, in še nadaljnj, da se bosta sestala na kopnem.

Asociated Press je izvedela včeraj zvečer, da se ne bo vršil sestanek na bojni ladji. Jahta pa je bila kljub temu pripravljena za Mussolinija.

Politični in diplomatični krogi pripisujejo veliko važnost temu sestanku, posebno vspricho "prijateljskih" vezi, ki obstajajo baje med Mussolinijem in angleškim zunanjim ministrom.

Tribuna je mnenja, da se bo tikal sestanek posebnih vprašanj med Italijo in Anglijo in da bodo izmenjali nazore glede ojačenja medsebojne politike v Sredozemskem morju. List je tudi mnenja, da se bodo razprave tikale evropskega položaja z ozirom na Locarno dogovor.

Girnale d'Italia pravi, da bo sestanek brez dvoma povečal "tradicionalno" intimno odnošaje med Italijo in Anglijo.

Treba se je le spomniti soglasja radi Abisinije, glede katerega je krožilo toliko absurdnih in fantastičnih poročil, ki pa v resnici ni kršilo interesov nikogar, — pravi list. — Treba se je tudi spomniti simpatičnega stališča, katero je zavzela Anglija napram Italiji v Tanger zadevi.

LONDON, Anglija, 30. septembra. — Angleški zunanji urad je včeraj zvečer ugotovil, da se bo vršil današnji sestanek med Chamberlainom in Mussolinijem na izrecno prošnjo italijanskega ministrskega predsednika.

Razven tega ugotovila ni hotel podati zunanji urad nobenega komentarja glede sestanka. Italijanski ministrski predsednik je le posilil za sestanek s Chamberlainom, ki križari sedaj po Sredozemskem morju. Angleški uradniki so kazali v splošnem malo zanimanja za sestanek ter niso hoteli razpravljati o njem.

Pomanjkanje zanimanja je razvidno tudi iz javne brezbriznosti glede tega, o čemur bo govoril Mussolini, kar predstavlja oster kontrast napram velikemu zanimanju, katero je vzbudil sestanek na kontinentu. Angleški listi niso objavili nobenega komentarja glede sestanka, in parlament je tako zaposlen s premogarsko stavko, da se je včeraj odgodil, ne da bi omenil sestanek.

Špansko-italijanske demonstracije v Tangerju.

TANGER, Maroko, 28. septembra. — Italijansko-španska mornariška demonstracija se bo vršila v sredo, soglasno z dogovorom, ki je bil sklenjen med obema silama. Na temelju pogodbe podpira Italija zahteve Španske glede Tangerja.

Dve italijanski bojni ladji in ena španska bodo dosepele semkaj, da vprizore demonstracijo.

Tukajšnje francoske oblasti so zelo ozlovoljene radi nameravane demonstracije ter so naprosile z

panji urad v Parizu, naj napoti Italijo in Španijo, da prekliče obisk bojnih ladij. Glasi se, da bo demonstracija obrnila razpoloženje domačinov proti glavnim varstvenim silam v Maroku in da izgleda vse postopanje kot neprijeteljsko dejanje napram Franciji.

Izvoz iz Združenih držav padel.

WASHINGTON, D. C., 30. septembra. — Kot je sporočila zvezna trgovska zbornica je padel izvoz iz Združenih držav v prvi polovici leta za več kot šest odstotkov.

Žrtev viharja v Vera Cruzu.

Vihar je bil najhujši v 25 letih, a mesto ga je dobro preneslo in trgovina se vrši kot ponavadi. — Par hiš ob bregu je bilo porušenih. — Dva parnika zakasnjena.

VERA CRUZ, Mehika, 30. septembra. — Vera Cruz je prestopal najhujši vihar v pet in dvajsetih letih, soglasno s prebivalci mesta, a nikakih smrtnih slučajev ni bilo zaznamovati. Škoda je omejena na izgubo nakladnega vijaka, štirih majhnih motornih čolnov, zaposlenih s trgovino ob bregu in uničenje par kopališč ob bregu. Več hiš, ki imajo strehe iz zvitega železa, je izgubilo par plošč.

Kakih petsto pesov bi najbrž pokrilo škodo, povzročeno na privatnih domovih. Največjo izgubo predstavlja uničenje nakladnega dvigala ali plavajočega derricka Berwin Coal Company, ki je zakladal s premogom bojne ladje ter potniške parnike. Derrick je stal baje \$100,000 ter se ga najbrž ne bo nadomestilo z novim, ker je vedno več parnikov, ki kurijo s petrolejem.

Razven strahu, ki je prevzel prebivalce Vera Cruzu, ko je postalo mesto središče hurikana, ki je divjal z naglico stotih milj na uro, ni praktično nobene resnične škode v trgovskem smislu besede. Voda, ki je ponekod dosegla višino dveh čevljev, je preplavila več sosesb. Večina domov pa ni trpepla, ker so zgradili hiše stari Španci, s tri do štiri čevlje debelimi zidovi, da se ne upirajo le elementom, temveč tudi sovražnim armadam.

Nepotrjena poročila pa pravijo, da je bil uničen bananski okraj El Hule, kjer imajo ameriške bananske kompanije velike plan-taže.

Vse brzojavne žice med Vera Cruzom ter Tuxtla in El Hule so uničene. Poročila o potopu Anahuaca, zastavne ladje mehiške mornarice so se izkazala kot napačna, ker je poročevalec newyorškega Times včeraj zjutraj obiskal bojno ladjo ter videl ob istem času dva kanonska čolna, ki predstavljata sedaj Anahuacom mehiško mornarico, varno zasidrana v pristanišču Vera Cruz.

Morski zid varuje mesto še vedno pred preplavljanjem in čeprav so prihrumeli valovi preko pomolov do višine dvanajstih čevljev, je vledalo včeraj v mestu normalno življenje.

"Ciklon", kot ga imenujejo prebivalci Vera Cruzu, je potoval proti Mexico City ter zadel Cordoba in Orizaba, a je izgubil svojo moč v nižinah izven Vera Cruzu, med tukajšnjim mestom in Paso del Macho.

Pretrpana poročila včerajšnjega dne so bila posledica histerije, ki je sledila vnharju, ker je bilo mesto zavito v temo, ker so bile ulice preplavljene in vsi brzojavni in telefonski stiki prekinjeni. Ko pa se je zdanilo, se je izkazalo, da so poškodbe zelo majhne in da so bila divja poročila preko noči brez dejanske podlage.

MEXICO CITY, Mehika, 30. septembra. — Vojni departament je objavil, da sodelujejo zvezne čete pri pomožnem delu v Vera Cruzu. Nadaljni oddelki so bili poslani iz Jalape, da popravijo železniške tračnice in brzojavne drogeve.

Uradniki Tacubaya meteorološke postaje so izjavili včeraj zvečer, da je bil vihar, ki je zadel Vera Cruz, krajevni tornado, ki je skrajno redka prikazen v Me-

Grški republikanci se boje rojalistov.

M. Demedjis je skušal dobiti na strankarski konferenci zagotovila od protivenizelistov. — Pangalos bo o stavljen pred sodišče.

ATENE, Grška, 30. septembra. Glavna točka postopanja na včerajšnji konferenci strankarskih voditeljev se je tikala vprašanja ustavnega režima in stališča, katero je zavzel nato populist Tsaldaris, ki je povzročilo odločno vznemirjenje med njegovimi političnimi nasprotniki.

Vprašanje je najprvo dvignil M. Demedjis, unionist, ki je rekel, da so proglašeni nameni, za katere je sklicana konferenca, bistveno sekundarni ali drugega pomena in da bi bilo mogoče vse težko in anomalije sedanjega položaja uravnati potom odkritosrčne izmenjave nazorov vseh strank glede vprašanja režima.

Demedjis je bil mnenja, da naj podajo anti-venizelisti formalno izjavo, da ne bodo dvignili vprašanja ohranitve republike in da ne bodo mogli izvesti nobene izpremembe v ustavi brez dogovora z republikanskimi strankami, tudi če bi dobili pri volitvah večino ter imeli za seboj javno mnenje proti republiki.

Demedjis je nadalje rekel, da naj anti-venizelisti formalno izjavijo, da ne bo v slučaju njih zmage nikakih represalij v armadi ali drugod.

Ta strah pa ni nikakor omejen na republikanske voditelje. General Metaxas, skrajni rojalist, je rekel, da naj se zadevo izroči posebni konferenci.

Pri višjem sodišču je bila vložena prošnja, naj se prične z obravnavo proti generalu Pangalosu in njegovim prejšnjim ministrom na temelju obdolžbe, da so proglasili neustavni dekret glede izvedenja smrtnih kazni potom obešenja. Na temelju tega drekrata so bili obešeni trije častniki kmalu po ustanovitvi diktature leta 1925.

Justični minister trdi, da je ta dekret kršil grško ustavo in da je bila eksekucija teh treh častnikov vsled tega dejanski umor. Minister zahteva tudi kazensko zasle-dovanje sodnikov, ki so sodili in obsodili druge na temelju tega dekreta.

Grški rojalisti so postali v zadnjem času skrajno samozavestni in upapolni in nekateri med njimi izjavljajo povsem odkrito, da popolnoma gotovo zopetno ustoličenje kralja Jurija II.

ODVEDENJE ŠOLSKE DEKLICE

Ida Goldberg, stara petnajst let in stanujoča v Brooklynu, je dobila v soboto zvečer ob devetih od svoje matere poročilo, naj izprazni posodo z odpadki. Deklica je odšla s posodo na cesto, a se ni zopet vrnila. Povpraševanja pri sorodnikih in prijateljih tekom noči so ostala brezuspešna in naslednjega jutra je obvestila družina policijo. V torek zjutraj je bila poklicana njena mati v nasproti ležečo prodajalno k telefonu. Bila je njena hčerka, ki je govorila na drugi strani ter rekla:

— Odvedli so me v Philadelphia ter sem . . .

Naenkrat je prekinila in mati je slišala moški glas, ki je rekel: Pojdi proč od telefona. Nato je slišala še udarec klofute.

hiki. Edini, katerega se je zaznamovalo dosedaj, je bil v Monterey pred več leti.

Splošno okrevanje nemške republike.

Poslanik Zdr. držav v Nemčiji, je izjavil v Bli hiši, da je pričela Nemčija okrevati. — Industrija postaja vedno bolj ustaljena. — Sodelovanje s Francijo.

WASHINGTON, D. C., 30. septembra. — Dr. Jacob Gould Schurman, ameriški poslanik v Nemčiji, ki se mudi tukaj na političnih, je obiskal včeraj predsednika Coolidgea ter pojasnil pozneje svoje nazore glede industrijalnega položaja v Nemčiji in glede čustvovanja med Francijo in Nemčijo.

Soglasno s poslanikom deluje Dawesov načrt zelo dobro ter pomenja veliko izboljšanje v primeri s prejšnjim sistemom kolektiviranja reparacij potom vojaških agencij. Prepričan je, da bo Dawesov načrt uspešen še nadaljnj leto in da bo prišla preizkušnja leta 1928, ko bo treba plačati večjo svoto. Do takrat morajo biti viri Nemčije v izvrstnem stanju, da se bo zadostilo potrebnim plačilom.

— Nikdo pa ne more povedati, če bo načrt obratoval pozneje, — je rekel.

Schurman je mnenja, da je pričela industrija okrevati in si eer na solidni podlagi. Čeprav pa so industrije navidez aktivne, je v deželi armada poldruga milijona nezaposlenih, katerim plačuje vlada podpore. Ta razred postaja z vsakim mesecem manjši, do dobiva Nemčija nazaj svoje trgovine ter je zmogla tekmovali z drugimi deželami.

Industrijalni voditelji v obeh deželah so bili v veliki meri odgovorni za povečano soglasje med Francijo in Nemčijo, — je izjavil dr. Schurman. — Ti voditelji, — je rekel, so sodelovali z državni obeh dežel ter vodijo pot k boljše-mu sporazumu med obema ded-nima sovražnikoma.

Vladni voditelji v obeh deželah, — je trdil nadalje, — so prišli do spoznanja, da je v najboljšem interesu obeh dežel, če pokopljeta bojno sekuro. Industrijalni voditelji so spoznali, da je v njih večja prednost, če stiskajo roke, mesto da stiskajo pesti in dosegli so sporazum, ki bo imel velike posledice za zgodovino Evrope in sveta.

— Nemčija zre položaju v oči pogumno in podjetno. Nikakega protiameriškega duha ni zapaziti v Nemčiji in Amerikance se sprejme vedno z odprtimi rokami.

Dr. Schurman je rekel, da so upravičena pričakovanja nemških in francoskih industrijalcev ter političnih voditeljev. Že je opaziti znake dobrih posledic nove antantne in dobročnost bo prinesla še nadaljine.

VAŽEN SESTANEK MUSSOLINIJA IN AUSTEN CHAMBERLAINA

43 rudarjev so rešili iz globine 727 čevljev. — Nahajali so se v pasti celih 120 ur. — Vsi so bili živi in zdravi. — Reševalci so prišli do njih po nevarni poti. — Imeli so obilo vode ter so kuhali čaj iz brezove skorje.

IRONWOOD, Mich., 30. septembra. — Včeraj zvečer so bile ceste tega majhnega rudarskega mesta razsvetljene in polne ljudi. Proslavljali so rešitev tri in štiridesetih delavcev, ki so bili zasuti v šaftu Papst rova od petka opoldne. Včeraj so jih spravili na površje iz podzemeljske ječe.

Množice so paradirale po tlaku ter se zbiral v gručinah na vogalih. Zopet in zopet so ponavljali povest, kako so našli te može včeraj popoldne žive in zdrave, navidez le malo oslajljene vsled njih 120 ur trajajočega bivanja 727 čevljev pod površino.

Velika radost se je pojavila v 5000 ljudi broječi ljudski množici, ki je polnila prostor pred rovom, ko je stopil ob poldesetih zjutraj prvi rešeni rudar iz dvigalne kletke. Bil je Samuel Synkelman. Njegova žena ter osem otrok, kojih najmlajši je dojenček, je bilo na licu mesta, da ga pozdravijo.

Potrpežljivo je čakala ljudska množica, obstoječa iz žena, mater, ljubic in sorodnikov, dokler niso spravili vseh tri in štirideset mož na površje. Vsakega posameznega so pozdravili z vzkliki, dočim je bilo čuti od daleč zvoke godbe, ki je vodila slavnostni obhod.

Junak dneva je George Hawes, varnostni izvedenec Pullman kompanije v Chicagu, ki je dospel prvi do zasutih mož. Njegove časti deli Oscar Olson, glavni inženir rova, ki je slednji dospel po vrvnati lestvici na osmo plast ter podal roko kapitanu Thomasu Trewarthy, bosu zasutih mož.

Dvajset minut pozneje se je pričel ves Ironwood zbirati krog vhoda v rov. Hawes, ki se je prepričal da so vsi zasuti možje ne le živi, temveč da tudi ne trpe, se je hitro vrnil na površino z veselo novico.

Takoj so poslali hrano, gorko pijačo ter veliko zalogo cigaret zasutim možem.

Bolniške strežnice in zdravniki, ki so mirno čakali celih šest dni, so šli hitro na delo.

Eden prvih, ki so sprejeli dobro novico o rešitvi, je bil mali Joe Ritmanič, star deset let, kojega brat Matej je bil tudi zasut. Joe se je vztrajno potikal krog rova noč in dan, ter ni spal, odkar je prišlo pred dvema dnevi poročilo, da je bilo čuti skrivnostno trkanje, prihajajoče z osme višine.

Matej se uči telegrafije, in Joe je bil prepričan, da je dajal njegov brat brzojavna znamenja.

Dr. Schurman je rekel konečno, da ne namerava imeti političnih govorov tekom svojih počitnic, ki se bodo končale v približno šestih tednih.

Dva zgorela v gozdu.

RENO, Nevada, 30. septembra. Oddelek, ki se je boril proti gozd-

preti požaru.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji			Lire		
Din.	500	\$ 9.45	Lir	100	\$ 4.35
Din.	1,000	\$ 18.60	Lir	200	\$ 8.40
Din.	2,500	\$ 46.25	Lir	300	\$ 12.30
Din.	5,000	\$ 92.00	Lir	500	\$ 20.00
Din.	10,000	\$ 183.00	Lir	1000	\$ 39.00

Za pošiljavo, ki presega 100 Dinarjev ali pa 200 Lire dovoljujemo poseben znesek primeren popust.

Nakazila po brzojavnom pisnu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.00.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

Posebni podatki.

Priloga k temu seznamu je izplačilo ameriškega dolarja v jugoslovanski in italijanski znanosti. Značajev: od \$25.00, naprej do \$300.00 po 3 centa od vsakega dolarja. Za večje svote po posebnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

MUSSOLINI IN AUSTEN CHAMBERLAIN

Časopisje je včeraj objavilo, da se bosta sestala italijanski ministrski predsednik Mussolini in angleški tajnik za zunanje zadeve Sir Austen Chamberlain.

Sprva ni bil sestanek določen, toda poznejša poročila so javljala, da se bo vršil na neki angleški jahti.

Laški listi pripisujejo sestanku velik pomen. Pravi, da se bosta Mussolini in Chamberlain pogovarjala in posvetovala.

Najbrž ne bo tako ludo.

Pogovarjala se ne bosta dosti. Govoril bo le eden, namreč Austen Chamberlain.

Za Mussolinija bo pa najboljša, če bo pazno poslušal ter vpošteval nauke priznanega in previdnega angleškega diplomata.

V tem slučaju bo dobro zanj, dobro za Italijo in še za marsikoga drugega.

PRVA STRAN NEWYORSKEGA DNEVNIKA

Nekateri newyorški dnevniki izhajajo v stotisočih iztisih.

Objavljajo vse mogoče novice in poročila, fotografije, kartone, oglase, borzne vesti itd.

Le malo ljudi ima toliko časa, da bi prečitali list od prve do zadnje črke. Kdor ga prečita, je o vsem počen.

Poglavitna stran newyorškega dnevnika je prva stran.

Noben oglašatelj je ne more kupiti. Prostor na nji je dražji kot zemljišče na Wall Streetu.

Na prvo stran newyorškega dnevnika je težko priti, ako nima človek s krvjo umazanih rok in ako ne piše šeststevilnih čerkov.

Z eno besedo rečeno — prva stran je odmerjena največjim posebnostim in znamenitostim.

Ko je bil dr. Ninčič izvoljen predsednikom zadnjega zborovanja Lige narodov, ni bila ta vest tako važna, da bi si pridobila prostor na prvi strani.

Potisnili so jo v notranje strani med evropsko politiko, za katero se povprečni Amerikanece dosti ali nič ne zanima.

Danes zjutraj ima pa Jugoslavija častno mesto na prvi strani najbolj razširjenega ameriškega dnevnika.

Če smemo notico šteti Jugoslaviji v kredit, naj razsodijo čitatelji. Poročilo se namreč glasi:—

BEOGRAD, 30. sept. — Nagota, ki splošno prevladuje po centralni Evropi, bi kmalu povzročila paniko v nekem tukajšnjem prvovrstnem hotelu. Pred hotelom se je ustavil avtomobil in iz avtomobila je stopila popolnoma gola mlada ženska ter šla v napolnjeno dvorano. Nekateri gostje so pobegnili, drugi so pa začudeni zrla ta nenavaden prizor. Dama je sedla k mizi ter z očmi iskala natakara, ki bi ji prinesel jed in pijačo. Toda noben natakara si ni upal k nji. Pač so pa prišli policisti, jo odveli s prti in pritič ter jo odvedli. Na policijski stražnici je povedala, da je mati dveh otrok in da se zanima za modo. "To ni nič," je rekla. "Moda mora napredovati in jaz sem pospešila njen napredek. Boljše je, da sploh nisem oblečena kot da bi bila oblečena tako kot so nekatere." Sodnik jo je obsodil na dva dni zapora.

Tako sloye poročilo iz Beograda.

Publiciteta je dandanes odločujoči faktor tako za posameznika kot za skupine, narode in države.

Vsaka publiciteta pa mora imeti nenak smoter.

Mi žal ne vemo, kakšen smoter naj bi imelo predržno dejanje lepe Beograđanke.

Vemo pa, da je marsikateri Amerikanec, ki je prečital to novico, poiskal na zemljevidu Beograd in se prepričal, da leži v Jugoslaviji.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Ko sem zadnjič pisal o "Vinski trgatvi", sem le malo omenil dekleta in žene v narodnih nošah.

Predalec je bil še čas, in sem le hotel, da vas povabim na predvečer prireditve, da nas obiščete. Seveda poleg vas vabim vse druge naše prijatelje in obiskovalce naših veselje. Menda mi nihče ne bo zameril, če se pomudim pri vas malo dalje.

In zakaj? Le Slovenke v narodnih nošah in živahni vinarji morajo dati pravega izraza "vinski trgatvi" in pravi užitek občinstvu. Vsakdo, ki pride na veselico, rad pogleda na pestro bogato slovensko narodno rošo.

O tem, kar tiči v njej, pa niti govora ni. Kdo bi se ne opajal nad rdečimi lici, ki gore polna življenja in na katerih se zrcali spomin na domovino.

V splošnem je narodna noša sicer malega pomena za nas tu živče, a omeni se jo lahko.

Brali ste, da je jugoslovanska kraljica nosila slovensko narodno nošo. Nič zato, če jo nosi, toda ako jo ona dene nase, po kateri žilah teče romunsko-nemška kri, bo še veliko pomembnejša za Slovenke, ki živi v mravljišču tujega naroda, da pokaže krasoto in harmonijo obleke, ki jo je nosila slovenska žena pred sto in več leti.

Moja želja in prav tako vsakega člana je, da v čim večjem številu obiščete našo jesensko prireditev.

Kaj vse bo na "vinski trgatvi"? Če se ne varam, vsega bo dovolj, največ pa neprisiljenega veselja, kot ga je prav vselej na naših prireditvah.

In pa radio aparat! Nekdo pojde vesel domov!

Peter Zgaga pravi da ga noče. Ne vem. Skoro gotovo se bo premislil. To ne bo tista mala reč, ki jo stisneš pod pazduho, — le pri prijatelju in odnesi ga.

Več natančnosti bi pisal o prireditvi, a nočem, zato da prideš in se z nami poveseliš v krogu svojih prijateljev v veseli družbi. Potem pa sodi in povej, če smo te varali. Mi želimo, da rečeš: Na prireditvi Samostojnega pa še, tam sem se res zabaval.

Godec! Oh, pa menda ja. — brez godev in dobre godbe pa "Vinske trgatve" ni. Jazz, valčki, polke in kdo ve, če se še kakšen Charleston ne zapleče.

Ne glede na prohibicijo, sem šur, ne bo nikdo od tebe umrl.

In nočni čuvaj, "by golly" bojte se ga, bojte! Bo imel sulico. Kdo bo, ne povem, ampak "look out" če te ugleda. — skril se mu ne boš — on te bo z laterno pri luči iskal.

In pa vinarji? "No good", si misliš. To pot si se pa urezal. Sani fest fantje. Kaj drugega še? Gotovo vsi obiskovalci in prijatelji naših veselje, manjkalo pa bo nekaj članov našega društva. Le pridite, pa boste videli na vinski trgatvi zvečer 23. oktobra v Arlington Hall na osmi cesti med drugo in tretjo Ave.

Pa pridite za gotovo! Pozdravi!

Član S. S. B. P. D.

Girard, Ohio.

Upam, da vam bo mogoče odstopiti malo prostora v vašem listu. Komaj smo dokončali poletje, že je prišla k nam hladna jesen. A kaj hočemo? Narava tako zahteva. Kakor se veselimo krasne spomladi in poletja, tako se veselimo tudi jeseni, ker ravno jesen nam prinaša vse pridelke, katere potrebujemo skozi dolgo zimo.

Spomladi se veselimo krasnih cvetlic in drugih naravnih stvari, jeseni imamo pa veliko veselje do pridelkov, ki so dozoreli. Kako se človeku srce razveseli, ko vidi krasne vrtove obložene z vsakovrstnim sadjem.

Lepo je videti, kako skrbne gospodinjke pripravljajo za zimo vsa

kovrstne zaloge, da si človek lahko privoščiti tudi v zimski svežerj in drugih stvari, kar potrebuje telo za svoj obstoj.

Tako zate pridre veseli mesec vinotok. Ker ima ta mesec že tako lepo ime, je vsakemu znano, kaj pomeni. Kako se gospodar veseli svojih vinskih gor, ako mu obetajo obilo trgatve.

Ker sem ravno pri tem, naznam, da bo tukajšnja Mladinska godba priredila veliko vinsko trgatv dne 9. oktobra ob 7. uri zvečer v Slovenskem Narodnem Domu v Girard, O. Pri trgatvi tudi nastopi Slovensko pevsko društvo Ljubljanski Vrt in bo zapelo par krasnih pesmi. Vstopnina za moške 50c, za ženske 25c, za otroke 15c.

Zatorej ste vabljeni vsi rojaki in rojakinje iz Girarda in drugih naselbin, da se udeležite te trgatve in tako pripomorete godbi do boljše uspeha.

Nasvidenje 9. oktobra ob 7. uri zvečer v Domu. Za plesa željno pa bo Mladinska godba gledala da bo vse v redu.

Za Mladinsko godbo: John Dolžič, član godbe.

Walsenburg, Colo.

Cenjeno uredništvo: — Zopet vam pošljem par vrstic z našega potovanja po Coloradu.

V Pueblu smo obiskali naše stare prijatelje ter se seznanili tudi z mnogimi novimi, in zahvaljujemo se za prijaznost in postrežbo vsem skupaj. Več Slovencev ima lepe farme, kjer pridelujejo razno zelenjavo in sočevje ter vsakovrstno sadje. Obiskali smo tudi nekaj slovenskih prodajalcev. Nadalje smo se imeli čast pozdraviti z našim Rev. Ciril Zupanom, ki pa se tukaj svoje ovčice ter uči v šoli našo mladino pisanja in čitanja v mili slovenščini. Zato smo se mu zahvalili, kajti naša mladina govori in poje slovenske pesmi, da se počutiš kakor doma.

Tudi v Salida, Colo., smo obiskali stare znance. Tam so imeli le to izredno dober pridelek. Naši sorodniki Bayuk lastujejo blizu Mt. Princeton Hot Springs krasne farme. Pravkar so imeli žetev. Stroj žanje pšenice, zlato klasje pada, se povezuje v snopje; — res užitek vse to gledati v naarvil. Okoli in okoli so snežniki, vsakovrstni studenci z zdravilno vodo in toplote. Čas nam je v prijatni družbi naglo potekel, posebno večeri, ko so zapeli njih sinovi John in Frank, z zeti brati Butala in njihovim soprogrami, ki so hčerke gostoljubnega Mr. Bayuka. Peli so slovenske pesmi, spremljane s harmoniko. Domača gospodinja je obložila mizo z vsakovrstnimi dobrotami, in nam so tekli dnevi in večeri hitro v tej gostoljubni slovenski hiši. John Butala nam je pravil o vojski, v kateri je bil dvainšestdeset mesecev; mnogo so prestali vojaki, posebno avstrijski. Ko so se vračali domov, se zanje ni nihče brigal na potu, navsezadnje pa so si morali še iti kruha iskat v Ameriko. Tu pa je dobil naš fant skrbno ženo in še kaj drugega se oglasila. — Lepa hvala vsem skupaj za vašo prijaznost, gostoljubnost in postrežbo!

Leadville, Colo. Zapustili smo te pred mnogimi leti kot mladi, neizkušeni mladeniči, a našli smo te, kakor smo te bili pustili. Mesto ne napreduje, in prazne so cele hiše in nekdanji saloni. — Tam kjer smo se ženili, peli in plesali od ranega jutra do pozne noči, je sedaj vse prazno in pusto; vse zabito in zaplankano in trava raste okoli oken in vrat. —

Vse mine! V tem mestu se je marsikateri oženil, pa le malo jih je tam ostalo. Nekaj jih je šlo, nekaj pa tudi pomrlo. — Slovenska cerkev, v kateri se nas je toliko poročilo in zavezalo v zakonski stan, je pogorela, na njenem mestu pa stoji nova. Rev. Peršeta, ki nas je toliko poročil, ni več

tam. Eni od tistih, ki smo se takrat ženili, so imeli že srebrno oproko, drugi jo bodo imeli v par letih.

Tu je še vedno dokaj prospektorjev, ki upajo, da bodo kaj zasledili. Nekateri res dobe železno rudo, in ker je pri tem poslu tudi več naših rojakov, jim želimo veliko sreče!

Vseh znancev nismo obiskali, kot smo mislili, to pa zato, ker je bilo vse mesto razburjeno; pripetila se je namreč železniška nesreča. Srečali smo vlak, ko smo se peljali z avtomobilom, poln ljudi, ki so mahali z rokami. Pet minut pozneje pa je vlak skočil s tira. Vonja, ki je bila tudi Mrs. Matjašič, ki pa ni bila k sreči nič ranjena ter se je srečno vrnila domov k svojem. — Nazaj smo šli čez par ur, in, moj Bog, bilo je grozno! Lokomotiva in trije železniški vozovi so bili drug vrh drugega. Na stotine avtov je stalo naokrog; ljudi vse črno, jokali so in vpiili. Vonja, ki je po dimu, krvi in mesu; tu in tam mrtveci, nekateri le napel za kriti. Med ponesrečenimi je bila tudi cela slovenska družina iz Mory, Colo., oče, mati in dva otroka; vsi mrtvi. Eden se je nahajal v bolnici v Salida, Colo. Revčka ni nihče razumel. Ko pa je prišel v bolnico John Butala in otroka po slovensko nekaj vprašal, je ubogo dete z ročicami zaploskalo in tako odgovorilo. Naše iskreno sožalje sorodnikom in mali sirotici! Nesrečo je baje zakrivil strojevodja. Govori se, da ko je imel vlak zamudo, da se je on izrazil, da baje on pokazal, kako se hitro za mujeni čas doprineše. Toda tudi oba strojevodji sta ubita. Mir in pokoj njihovim dušam! — Dve mi ljubi naprej se je pripetila tudi lanske leto nesreča, a ubitih je bilo tedaj le par ljudi. Nesreče je povsod mnogo in previdnosti ni nikoli dovolj! Zaradi lahkomišljenosti nekaterih, je že mnogo nedolžnih ljudi izgubilo svoje življenje.

Trinidad, Colo. Tudi tu je dosti našega slovenskega ljudstva. Nekateri delajo po premogorovih, drugi lastujejo farme. Tudi par slovenskih trgovin inajo in prav povoljno uspevajo.

Pot smo imeli malo užitek tudi dovolj, videli smo sorodnike, prijatelje in dobili nove znance in domov smo dospeli srečno, zdravi in osveščeni, da lahko zopet rade nemo svoje breme na svoje rame. Boljše je malo razvedrila kot pa bolnišnica. Turistov srečaš na poti povsod dovolj, mladih in starih.

Vaš list Glas Naroda smo videli in brali v skoro vseh zavednih hišah, kjer so nanj naročili že dolgo vrsto let. Imajo tudi druge liste, a vsi so se izražali, da jim je Glas Naroda najbolj všeč in najbolj priljubljen, in sicer radi svoje neprisrčnosti. On ne objavlja svojega bližnjega grehov, zato se mu ni treba priti in opravičevati. Vsi se polhvalno izražajo o vas kakor tudi o vaši tvrdki v splošnem. Videli se, da si je vaša poštenost pridobila zaupanje naroda, zato imate tudi bodočnost, katere ni mogoče kupiti z opravljanjem. Le tako naprej, najnaprednejši slovenski list! In ti, Peter Zgaga, povej slovenskim fantom, naj ženijo le slovenska dekleta. Slovenska

dekleta in slovenski fantje, potem bo še dolgo prijetno v tej deželi. Sicer pa nam da tvoja kolona obilo uživanja, zato le tako naprej!

Pozdrav vsem zavednim Slovence!

M. J. Bayuk.

S pota.

V Glasu Naroda sem čital o smrti moža Matije Jermana iz Puebla, Colo. V moških letih njegovega življenja ga je poljubila Smrt s svojim ledenim poljubom. — Še pred nekaj meseci mi je pisal bodrilno pismo radi neosnovanih napadov name. Navduševal me je naj si iz tega nič ne storim, temveč naj korakam naprej po svoji začetni poti. — Blagi in zaslužni pokojnik je res neumorno deloval in se trudil za obstanek svoje družine, obenem pa je bodril in učil tudi druge, bodisi kot učitelj godbe, dramatike, petja itd. Danes, ko to pišem, že sniva pokojnik smrti sen v državi Coloradi, in sicer v bližini visokih snežnikov pod goro Pike Pik. Njegovo truplo spava smutno spanje, ali njegov duh še živi!

V duhu zrem iz Chicage na evropske snežnike in planine in predstavljam si mladeniča, katerega sem opazoval, ko je prišel z drugimi vred kot mladi godec igrat podoknico svojih zvočnikov v Pueblu, Colo. Kakor živ mi je pred menoj, kakor bi bilo vse to včeraj, se mi zdi. In kot nadarjen in poslušen mladenič, kako željan je bil ponka v godbi, ki mu ga je dajal takratni učitelj godbe, Mr. Kresal! In kmalu je učitelj Kresal vzkliknil, ko je opazil nadarjenost mladega učenca: — Da, ti si me že zdaj prekosil! — Potem je Mr. Jerman igral po raznih gledališčih, in vsa družba, ki je bila z njim, je nastopila v mnogih krajih po Ameriki, odkoder so dobili godbeniki povabilo. Tako tudi doma v Pueblu in okolici menda ni bilo javnosti, da njega ne bi bilo poleg; istotako so bile živahne tudi vse konvencije KSKJ, ako je bil on navzoč. — Na predzadnji konvenciji v Clevelandu, Ohio, sva se sešla (žal, da zadnjič v tem življenju!) — Mnogokrat sem se naslajal ob zvokih njegove godbe in finega petja. Delekatje, ki so imeli mnogokrat kisle in razdražene obraze po burnih debatah na konvenciji, so nenadoma postali dobre volje, kadar je on nastopil.

Pokojni Jerman je bil v vseh oziirih pošten in čist značaj!

Obitelji Jerman moje iskreno sožalje!

Matija Pogorelec.

Usodna pomota.

V Berlinu stanuje neki baron, ki ima zelo rahlo spanje. Gospodinjstvo je vodila temu aristokratu najeta kuharica, ki je na čuden način dala povod za lastno poškodbo. Šla je namreč ponoči iz svoje sobe v kuhinjo, da bi se napila vode. Baron se je prebudil iz sna in ker je slišal šum, ni pa videl svetlobe, je skledal, da ga vohajo krasti tatovi. Vzel je samokres in skočil v kuhinjo. Na vratih se je srečal s kuharico, katere pa v veliki razburjenosti ni spoznal in je pritisnil na petelina. K sreči je obstrlel žensko samo ramo, nakar je sam telefoniral po rešilno postajo, ter dal odpeljati kuharico v bolnišnico.

Po 4% obresti

za vloge na

SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Peter Zgaga

Idila.

V Kapitolu so se zbrali poslanci in senatorji. Par sto jih je bilo. Skoro vsi sedeži so bili zasedeni.

Tudi galerije so bile polne radovednežev.

V zadnji klopi na galeriji je sedel možak, poleg njega pa desetletni sinček.

Govorjenje je utihnilo. Slišati je bilo le pridušeno šepetanje, ki je pa tudi utonilo v globokem molku.

V dvorani je vstal sivolas duhovnik.

Njegovo oko je šlo od poslanca do poslanca, od senatorja do senatorja. Ko je vsakega posebej pogledal, je s sonornim glasom izgovoril kratko pomembno molitev.

To je bil veličasten prizor. Nato se je začelo zborovanje. Po zborovanju sta se odpravila oče in sinček proti domu.

In sinček je vprašal očeta: — Ali si videl duhovnika, kako pozorno je motril vsakega posameznika? In kako verno je molil zanje?

Oče je pa odvrnil: — Ne, ni molil zanje. Ko si je vse natančno ogledal, je dvignil oči proti nebu ter začel moliti za domovino. —

Lahkoživčku so prigovarjali, naj bi se oženil. Našterali so mu neveste, ki bi ga rade vzele, toda on ni hotel ničesar slišati o ženitvi.

Ko mu je bilo le preveč nadležnega prigovarjanja, jim je zavezal ježke z besedami: — Tak dajte mi no mir. Papraci vam povem, da rajši zjutraj z mačkom vstanem, kot da bi šel zvečer spat s kako neumno gosko.

Starokrajsko časopisje je objavilo naslednjo notico: —

Te dni so odprli oporočo Rudolfa Valentina. Svoje premoženje — okrog dva milijona dolarjev — je zapustil svojemu bratu, sestri in teti druge žene, vsakemu po eno tretino. Drugi ženi je zapustil en dinar, prvi pa nič.

V poročilu je mala pomota. Svoji drugi ženi je zapustil pokojni Valentino en dolar, ne pa en dinar.

To se mi je zdelo vredno popraviti, ker je med dolarjem in dinarjem še vedno precejšnja razlika.

Huda bolezen je nespečnost. Človek ne more in ne more spati, pa naj se posluži, predno leže k počitku, še tako močnih omamnih sredstev.

Kaj je vzrok nespečnosti, zdravniki pravzaprav ne vedo, vendar so pa toliko dognali, da nespečnost ni nalezljiva bolezen.

Toda učeni zdravniki so se tudi v tem oziru nekoliko zmotili.

Nespečnost je nalezljiva, posebnost jo ima šest mesecev starosodov otrok in če so ponoči okna odprta.

Ko je človek mlad, hrepeni po nedosežnem in je srečen v svojem pričakovanju.

Ko je človek star, hrepeni po izgubljenem in žaluje po tistem, kar je zamudil.

Franciozi so izgnali maroškega voditelja Abdel Krima na neki majhen otok v bližini afriške obale.

Z njim vred so poslali na otok njegovih dvajset žena.

Možak potemtakem ne bo vojske čisto nič pogrešal.

Združene države so se udeležile svetovne vojne z nesebičnimi nameni. V vojni niso iskale nobenega profita.

Kljub temu so pa dobile nekaj skupino zaveznikov, s katerimi se ne bodo mogle nikdar pobotati.

V Chicagu so priredili kontest, kojega namen je bil določiti petdeset najlepših otrok. Razpisanih je bilo petdeset daril, in matere so privedle na kontest petdeset otrok. Vsak otrok je dobil nagrado.

Če potrebujete v Washingtonu kaj diplomatov, naj pokličejo tiste moške, iz Chicaga, ki so ta kontest priredili.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

VZROKI SMRTI PORODNIC.

Podatki o smrti mater, ki umrejo ob porodu, pokazuje, da 70 odstotkov te h smrti je pripisati vzroku, ki bi se bili prav lahko preprečili potom pravilne oskrbe pred porodom in ob porodu. Največji vzrok smrti je zastrupljenje krvi (septicemia); dve petini vseh smrti treba pripisati temu vzroku. Okuženje nastane v prvi vrsti vsled nesnažnega ravnanja s strani porodničarja. Smrti vsled okuženja krvi ob porodu bi se prav lahko popolnoma preprečili. Drugi vzroki smrti porodnic, ki bi se dali preprečiti potom pravilne porodniške oskrbe, so odgovorni za četrtino vseh smrti.

Ravno kakor v slučaju detinske mortalitete, tako igra siromašnost veliko vlogo, kar se tiče razmerja smrti porodnic. Opaža se, da v družinah, kjer mož manj zasluži, tam je najti razmeroma več smrti ob porodu, to pa radi pomanjkanja pravilne oskrbe.

Kar se tiče plemen in narodno-

sti, našlo se je, da razmedje smrti porodnic izmed črnecev je l. 1921 znašalo 67 odst. več kot izmed belokožcev. Čudno pa je, da je mortaliteta porodnic izmed tujerodcev bila nekoliko nižja kot izmed tujarjenih belokožcev. Najmanjšo mortaliteto so našli izmed mater, rojenih na Ruskem in v Italiji, in največjo, izmed mater, rojenih na Irskem, Angleškem, in Kanadi, na Madžarskem in Nemškem.

V svrhu, da se prepreči ogrobnost večina smrti porodnic pripisuje se, da se uvede licenciranje toliko zdravnikov-porodničarjev, kolikor babice in se vzakoni kazni za pogrešno ravnanje; da se izdajo posebni predpisi za javne in privatne bolnišnice in porodilnice; da se vzakoni postave v svrhu kontrole spolnih bolezni; raportiranja itd. Končno treba podučevati matere o potrebi pravilne porodniške oskrbe.

BOLNIŠKA POSTREŽBA ZA SIROMAŠNE LJUDI.

Bolnišnice in neodvisne klinike.

Klinike (clinice), zvane tudi dispensariji (dispensary) so ustanove, ki nudijo zdravniško oskrbo bolnikom, ki niso toliko bolni, da morajo ležati v postelji. Človek gre na kliniko ravno tako kot da bi šel v zdravnikov urad, mesto da zdravnika pokliče k sebi na dom.

Večina bolnišnic ima dandanes svoje klinike, ki se zovejo "oddelenki za zunanje bolnike" (out-patient department). Imamo pa tudi klinike, ki so neodvisne od bolnišnic. V velikih mestih taki bolnišnični oddelki za zunanje bolnike imajo mnogo pododdelkov, ki se tudi zvežejo klinike in od katerih se vsak bavi s kako posebno panogo zdravništva. Tako imamo klinike za notranje bolezni, kirurške klinike za oči za ušesa, za nos in grlo, klinike za tuberkulozo, srčne klinike, klinike za ženske bolezni, zobozdravniške klinike in klinike za spolne bolezni.

Večina takih bolnišničnih oddelkov vsebuje tudi posebne klinike za otroke, takozvane pediatrične klinike. Nekateri imajo celo posebne klinike za novorojenčke in klinike kamor se matere obračajo za pregledovanje in nasvet pred porodom.

Tupatam je najti tudi klinike, kamor se lahko pošiljajo otroci, ki so mrkavi, ali nimajo teka oziroma ki jim treba posebne oskrbe. Te se zvežejo prehranjevalne klinike (nutrition clinic); tu vagajo in merijo otroke in povedajo materi, kako posebno hrano treba dajati otroku za njegov vzrast.

Nekatere ustanove imajo tudi klinike za sladkorno bolezen (diabetic clinic), klinike za "hay fever" in klinike za druge posebne vrste bolezni.

Ako manjše klinike nimajo toliko oddelkov, pa imajo vsaj splošno zdravniško in kirurško kliniko. In ako ne morejo zdraviti bolnika v teh klinikah, mu povejo,

kam naj se poda za primerno zdravljenje.

Mestne klinike in klinike privatnih organizacij.

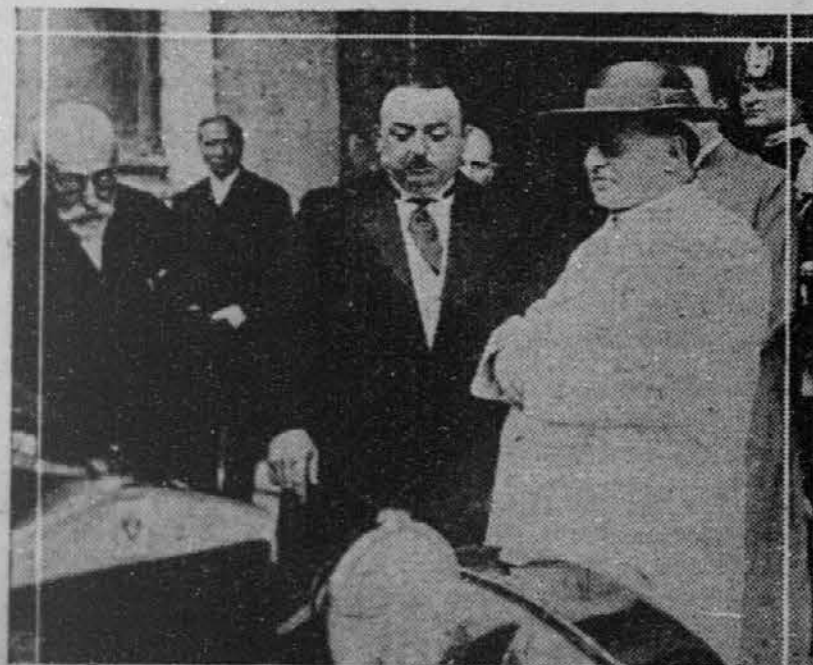
V nekaterih krajih je mestna občina otvorila klinike, kamor se ljudje obračajo za zdravniško preiskavo, ako imajo tuberkulozo oziroma sumijo, da jo imajo. Imajo tudi mestnih klinik za otročjo oskrbo in za predporodno oskrbo; vsaka taka klinika služi za svoj mestni okraj. Tupatam so dobrodelne ustanove, "settlement houses" in cerkve vzdržujejo take klinike.

Zdravstvena središča.

V zadnjih letih prevladuje tendenca, da se vse izvenbolniške klinike in zdravstvene organizacije v dotičnem mestu spravijo pod eno streho. Taka skupna stavba se imenuje zdravstveno središče (health center). To pospešuje sodelovanje med takimi organizacijami, kot so združenje obiskujočih bolničark, društev proti tuberkulozi in enakih organizacij.

Zdravstvena središča so veliko prispela k boljšemu javnemu zdravstvu v mestu. V teh središčih se rešujejo vsa zdravstvena vprašanja; iz istih se odposiljajo bolničarke v privatne hiše; v njih se vrši raznočleno delovanje na zdravstvenem polju: preiskujejo zdravstveno stanje ljudi, vzdržujejo tečaje za poduk materam o modernih metodah otroške oskrbe, klinike za čiščenje otrokovih zob in klinike za tuberkulozo. V nekaterih zdravstvenih središčih se nahajajo klinike za lečenje ljudi, ali pacienti se preiskujejo in napeljujejo k dobremu zdravju ali v primerno kliniko.

PAPEŽ ZADOVOLJEN Z DAROM

Milanske ženske so podarile papežu dragocen avtomobil. Na sliki vidite papeža in člane odbora, kateri so mu dar izročili.

Če ste se naveličali navadnih. . .

KO IZDAJO slavni ameriški godbeniki kak nov godbeni komad, ga poje in igra na milijone in milijone. Ščasoma je pa pozabljen.

Drugače je pa s slavni klasiki. Klasična godba je umetniško delo. Človeka zajame, ker je pristna in ni navadna.

In tako je s cigaretami. Na duceate in duceate različnih vrst cigaret se je pojavilo in izginilo zadnjih 20 let, toda Helmar so trdno ustalile svoje stališče.

To je različek med navadno cigareto in pristno cigareto. Ko enkrat kupite Helmars, ne boste nikdar več kadili navadnih.

Seznanite se s

Kraljico izrednih cigaret

Zdravniki v klinikah.

Dandanes mnogi zdravniki žrtvujejo nekoliko ur na teden za brezplačno delo v klinikah. Dostikrat ravna najboljši zdravniki so oni, ki posvečajo del svojega časa za klinično delo. To pomenja, da človek, ki se obrača na kliniko, ne sme misliti, da pride v neizkušene roke, narobe — on dostikrat pride v oskrbo najboljših specialistov.

Kdo se sme posluževati klinike?

Na kliniko sme iti vsakdo, ki ni v stanu plačevati rednega zdravnika. To lahko pomenja človeka, ki je bil nekoliko časa brez posla in je zato uporabil vse svoje prihranke, ali pa človeka, ki sploh premalo zasluži, da bi bil v stanu plačevati zdravnika. Na drugi strani je tudi mogoče, da nekdo, ki drugače zadosti zasluži, je imel toliko bolezni doma, da je uporabil vse svoje prihranke in ne more več plačevati zdravnika, pa se za to obrača na kliniko za nadaljnje zdravljenje. Lahko se tudi zgodi, da nekdo, ki drugače lahko plačuje zdravnika za običajne bolezni, ima toliko, da bi plačeval specialista, ako ga potrebuje.

Klinike zdravijo za neznatno pristojbino ali celo brezplačno.

Večina klinik zaračuna malo pristojbino, od 25 do 50 centov za vsako vizio. Navadno treba tudi plačati za posebno delo, kot za X-zarke, preiskavo urine itd. Tudi za naočnike, ki jih daje očesna klinika, treba plačati, dasi tam stanejo veliko manj kot pri optiku. Za leke se tudi zaračuna prav

mala svota.

Ako pa je kdo tako siromašen, da mu sploh ni mogoče plačati ničesar, ga vendar lečijo in mu dajejo potrebne leke brezplačno, ako razloži svoje gmotno stanje.

Klinike proti plačilu.

V nekaterih mestih so v zadnjem času organizirali klinike, ki zahtevajo določeno pristojbino, takozvane: pay clinics. To so klinike, h katerim se lahko zatekajo ljudje, ki morejo plačevati en dolar ali približno toliko za zdravniško postrežbo, ali ne morejo plačevati dragega specialista. Te klinike so zlasti koristne za ljudi, ki imajo kako resno bolezen, lečenj katere je pretežno za navadnega zdravnika, ali ki imajo bolezen proti kateri zdravljenje domačega zdravnika ni nič pomagalo. Dostikrat take bolezni potrebujejo rabo oprem, ki jih privatni zdravnik nima na razpolago.

Upati je, da se bo v bodočnosti število takih klinik čim dalje več povečalo, kajti zares odgovarjajo potrebam ljudi, ki se ne marajo posluževati se dobrotelstva klinik za siromašne ljudi, pa nimajo zadosti sredstev, da bi se zatekali k specialistu.

Kdaj so klinike odprte?

Velike bolnišnične klinike so navadno odprte vsak dan, približno od devetih do dvanajstih zjutraj in od dveh do štirih popoldne. Tupatam nekatere klinike so odprte tudi zvečer. Otroške klinike so dostikrat na razpolago v soboto zjutraj.

Na deščici zunaj vrat klinike so navadno navedene ure, kdaj se se ordinira. Drugače pa se lahko telefonira na dotično kliniko, da se izve, kdaj je odprta. V nekaterih klinikah je mogoče vnaprej ustanoviti čas sestanka, bodisi ustmeno, pisмено ali po telefonu; to prihranja pacientu in zdravniku mnogo časa.

Socijalni oskrbniki.

Socijalni oskrbniki (social workers) so zdravnikov pomočniki. Njihova naloga je izpraševati pacijente glede vseh okoliščin njihovega domačega življenja, dela in preteklosti, ki jih zdravnik mora poznati, ako naj umno zdravi bolnika. Izpraševanja teh pomočnikov se ni treba bati; to so prijazni ljudje, ki hočejo pomagati bolniku. Kdor je z njimi odkritosrčen in zaupljiv, daje zdravniku priliko, da ga ozdravi.

Pohajanje klinike.

Ako človek pohaja kliniko toliko dolgo, dokler mu zdravnik pravi, da je potrebno bo hitreje ozdravel in z manj nevarnosti zopetne bolezni, kot oni, kateri misli, da je on in ne zdravnik prikladen soditi, da-li mu je treba povrniti se ali ne. Ako se pacient poda na kliniko, čim se slabo počuti in ne počaka, da ga bolezen prisili v posteljo, si navadno prihrani dolgo in dragoceno bolezen. Geslo klinike je dandanes preprečevanje bolezni. To geslo bi moralo veljati tudi za vsakega človeka.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Otvoritev letošnje dramske sezone v Clevelandu.

Dramatično društvo "Ivan Cankar" je prošle nedelje z delom svojega patrona "Kralj na Betajnovi" otvorilo svojo osmo igralno sezono in doseglo večji gmetni kot pa moralni uspeh. Občinstvo je namreč zasedlo dvorano do dve tretini in je, kakor je pač to že v navadi pri vseh Cankarjevih in drugih globljih delih, komaj čakalo konca predstave in začetka plesa. Zlasti mlajši svet. Ne rečem pa s tem, da je večina občinstva prišla v dvorano radi plesa. O, ne. Na lepah v razlozih clevelandskih slovenskih trgovin je namreč z velikimi črkami stalo zapisano, da se vrši ta predstava v proslavo petdesetletnice rojstva Iyana Cankarja. Pa je mislilo in pričakovalo — občinstvo namreč, — da bo to, pot videlo nekaj posebnega, nekaj "special" kakor pravijo, in je prišlo. In upravičeno je pričakovalo to. Kajti od koga pa naj pričakujemo, da bo počastil spomin, moža dostojno, kakor je to zaslužil, če ne od društva, ki nosi njegovo ime? Tudi jaz sem bil med temi in sem čakal, kdaj bom slišal vsaj kak skromen nagovor, ko sem se zaman oziral po dvorani za slavnostnimi okraski in zaman iskal, kje bom odkril kako ponižno njegovo sliko, skromno povito v zelenje, pod katero bi stale številke letnice tega jubileja. Pa nič. Nič tištega, kar smo mislili, da bo.

Predstava, kakor vsaka druga predstava. Na 20 straneh programa, namenjenega tej "proslavi", sta bili celi dve strani posvečeni Cankarjevemu spomenu. In šele od teh dveh je bila ena izpolnjena z njegovo sliko. Tri strani so vsebovale seznam oseb in vsebino igre, ostalih 15 strani, če izvajemo naslovno stran, pa je bilo posvečenih oglasom.

Ali res ni mogoče vsaj enkrat napraviti izjeme in se odreči tistim par centom, ki jih prinesejo oglaš, zbrati nekoliko več gradiva o Cankarju ki ga večina naših izseljencev itak ne pozna dosti drugače kot po imenu?

Ali bi ne bilo dosti lepše, da se je proslavilo njegovo petdesetletnico takrat v maju, ko je bil najbolj primeren čas za to, in bi se v to svrhu sestavilo poseben program? Na ta način in z isto pravico lahko reče tudi Soc. klub št. 27 v Clevelandu, da priredi svojo prvo predstavo v "proslavo" petdesetletnice Cankarjeve, kot v pripori v nedeljo njegovega "Hlapca Jerneja". Kdo bi mu mogel zameriti? Ta je bilo potrebno da se pove na glas in najprej ter brez vsakih kompromisnih besed.

O dr. Mally-ju sem vedno trdil, da je najboljša moška moč, kar jih ima "Cankar". To je še ponovno dokazal in kdor ga je videl kot Nika v "Ekvinokciju", ali kot Mitjo v Tolstojevi drami "Moč teme" ter pozneje kot barona v Gorkijevem "Na dnu", bo to rad pritrdil. Je jako talentiran, marljiv in navdušen za stvar ter se z veseljem poglubi v vsako vlogo, ki se mu jo poveri. Treba mu je le inteligentnega režiserja, ki mu zna stvar raztolmačiti in dopovedati, kakšen tip naj predstavlja. Njemu kot tu rojenemu Amerikancu ni zameriti, če se ne more živeti v prav tip starokrajškega fabrikanta, kakršnega je imel v mislih Cankar, ko je pisal "Kralja na Betajnovi". Imel je sicer izvrstno posrečeno masko, za katero zasluži karkoli mu je že napravil, poseben komplement, pogodil in vzdržal svojo kreacijo prav do prizora z Maksom tako izborna, da bi ga bila lahko veselja tudi publika z najrafiniranejšim okusom, a je na žalost pozneje padel iz vloge in se ni več popravil.

Krivda na tem pa po mojem mnenju ne zadene toliko njega kot pa režijo. Pri kakem drugem bi morda veljal izgovor, da se noče držati navodil režije in dela po svoje. O njem pa tega ne verjamem, v kolikor ga poznam. Vsa ošabnost, okrutost, brezobzirnost in jeklen značaj, s katerimi kraljuje v svojem kraljestvu fabrikant Kantor, so izginile v nasled-

njih dejanjih in je stopila na njih mesto pretirana bojazljivost in nemirnost, omahljivost in neodločnost, da, ponekod celo nečnost in melkočnost; skratka, lastnosti, ki se lastne le slabšem. Zato je bil tudi v nesoglasju s tem, kar je govoril in kar mu je narekovala vloga. Zmedel ga je najbrže prizor z Maksom proti koncu prvega dejanja, v katerem ga slednji "hipnotizira", kakor je rečeno v programu. Toda taka "hipnoza" (ta naziv je v tem slučaju nesmisel) vpliva na moža z jeklenim značajem in okrutno dušo močda le trenutno, da ji podleže, čim pa se zave, pa njegova odpornost le naraste in se podvoji, nikdar pa se ne ukloni. Če se odloči za kompromis z nasprotnikom, ki ve za kak njegov zločin, se bo v pogovoru z njim izogibal tona, ki li pri slednjem lahko vztrajal demneve, da se ga boji. Da je Cankar imel v mislih tak značaj, to pove že naslov igre sam in vsak stavek, ki ga izgovori Kantor. Isti pogrešek se je posebno izrazil občutiti tudi v zadnjem dejanju v prizoru s sodnikom, v katerem Kantor prizna svoj zločin, da je ustrelil Maksa. V njem nismo videli enega zakrknjenega zločincea, ki prizna svoj zločin le pod pritiskom razmer in ker sluti, da je doigral ter mu je že vseeno kaj se zgodi z njim, pač pa zopet slabšča, ki se trese pred lastno vestjo. Ne, tak Kantor bi ne mogel vladati v svojem kraljestvu. Zato je baš to zgrešeno pojmovanje vloge povzročilo, da stvar ni izpadla tako, kot bi morala. Tiste rahle očiške vesti, — če se momenti, v katerih je Kantor sam s seboj, sploh smejo smarati za take — zna okruže pred ljudmi dobro skrivati in jih maskirati. Naš Kantor jih pa ni.

Zato pravim, da je kriva temu režija, od katere zdaj, ko je v inteligentnejših rokah, že lahko zahtevamo, da igralec, ki tega niso v polni meri zmožni sami, pomaga predočiti značaje, ki naj jih predstavlja.

Slično je bilo z g. Gorshetom v vlogi župnika. On je imel že masko vsekakor preinteligentno za podeželskega (ne rečem: vsakega) župnika. Dasi je drugače za take vloge izborna figura in je tudi to pot naredil na prvi pogled jako dober vtis, so bili tisti gladko polizani temni lasje in brezokvirna očala vendarle preveč elegantni za to vlogo. Takega duhovnika lahko opazimo kvečjem na kakem ministrskem ali pa vsaj na poslanskem stolčku. Zato se pa ta njegova zunanost ni prav nič vjemala s farško vsiljivostjo in beračenjem. Tudi jezuitske hinavščine ni znal dobro izraziti in so zvenele njegove besede v prvem dejanju: "O, gospod Kantor! O, gospod Kantor!" preje frivolno in parogljiivo, kot pa laskavo. Ko bi se meni hotel kdo na tak način prikupiti, bi mu prislonil za ušnico. In resnični Kantor bi mu jo najbrže tudi.

Maksa je igral g. Primoshic. Ne vem, ali za to vlogo res ni bilo nikogar drugega pri rokah, ali pa se mu je hotelo dati priliko, da pokaže svoje zmožnosti in kake večje vloge? Če je bilo slednje, potem je bilo vsekakor škoda te vloge za to poskušnjo. Govoril je stisnjeno, da nisem mogel razumeti ni besedice in najsi sem se tako napenjal ušesa. Drugič je Maks edina moška simpatična vloga, v tej igri, ki zahteva celega junaka in ljubečice. On pa ni znal biti ne prvo ne drugo. Monologe je skoro deklamiral in stalno padal v patos poezije napolnjenega študenta. Zato tudi Maksovo sovraštvo do Kantorja in njegova odločnost za boj proti njemu ni prišla v Primoshicvih rokah do veljave. In iz istega vzroka sem tudi rekel, da je bila označba tiste stvari v prvem dejanju s "hipnozo" nezmysel. Takle Maks kot je bil ta, bi nikdar ne mogel vplivati na moža z jekleno voljo tako, da bi ga spravil iz ravnotežja ali ga celo pripravil, da prizna kak zločin. Bil je tudi v maski prestar in člo-

(Nadaljevanje na 4. strani.)

OTVORITEV LETOŠNJE

DRAMSKE SEZONE

V CLEVELANDU.

Nadaljevanje z 3. strani.

več je dobil vtis, da ima pred seboj zabitega občinskega pisarja, ne pa odločnega študenta, ki je pripravljen na vse.

G. Komar v vlogi Bernota, je bil stari, dobri Komar. Samo ljubimkanje mu ne gre nič kaj od rok. In pa tiste brke! Ne vem, kaj tera brihtna glava si je izmislila, da so mu pilepili k njegovim svetlo-rjavim lasem — črne brke!

Edini, ki se mi je zdel to pot dober tako v maski kot v igri je bil g. Mrhar kot Krnce.

G. Klemenčič v vlogi sodnika pa je čisto pozabil, da je prišel v zadnjem dejanju h Kantorju sicer v misli sodnika, vendar kot njegov prijatelj. Čuden je bil zato pogled na strogega sodnika, ki sedi pri polju vina, katerega pije na račun obtoženca, ki za baš zaslišuje. Iz vsake njegove besede je bilo vendar moč razbrati, da bi bil moral igrati vlogo prijatelja in ne sodnika. Tako pogrešen ton lahko postavi vse na glavo, kakor je bilo to v tem slučaju. G. Klemenčič je pač mislil, da igra sodnika in da so sodniki vedno strogi.

Fantička, Skukov in Jazbecov Stanley, ki sta predstavljala Kantorjeva otroka, sta bila v prvih dveh dejanjih za fabrikantova sinova prerazcapana.

Izmed ženskih vlog naj omenimo go. Kalanova in go. Debevečev. ki sta imeli glavni ženski vlogi. Obe sta jih izvedli za naše razmere dobro, vendar ni vlogah ničesar, kar bi se dalo povzdigniti.

Gdč. Kalanova je bila v svoji vlogi preplaha in pretiha. Ne misam zato, ker vloga tako zahteva, pač pa v splošnem, v igranju. Vendar pa kaže talent in po rabna še v marsikateri mladostni vlogi.

Ostali dami, gdč. Mary Grill in ga. Ivanka Schiffer, sta imeli manjši vlogi.

Na seeneriji ni bilo ničesar opaziti, nad čemer bi se bilo spodtikati, v kolikor pridejo v poštev naše majhne razmere. V prvem dejanju je elektrika zopet nekaj nagajala, kakor se to rado ponavlja, in pokaže s tem, — elektrika namreč — da nima zmisla za dramatik.

Edino, kar nas je motilo v seeneriji je bilo to, da ni nihče vedel, kje se kako dejanje vrši. Zlasti ne za prvo in zadnje. O drugem smo vedeli, da se vrši na Kantorjevem domu, ker je pošiljal otroke spat. Prvo je dišalo po gostilni, zadnje pa ...? Bog ve, in režiser morda tudi. Ali ni Cankar nič povedal, kje se vrše posamezna dejanja, predno je umrl?

H koncu se to-le: Na programih se nam obeta za prihodnje predstave "Rodoljub iz Amerike". Katastra srečna roka je vendar zopet izbrala to "vele-delo"? Ali res nimamo nič boljšega za nas lepi in prostorni oder, da segamo po igrih, ki veljajo v starem kraju za stalni repertoar požarnih bramb ob priliki kake slavnosti? In to še nazivamo "sijajno" komedijo! Dajte, prebrskajte in izvečite iz prahu kaj boljšega. In če ne najdemo, pišite v stari kraj ponj, tam imajo dovolj boljših in novejših del na razpolago. Samo potruditi se je treba. Za take stvari je res škoda našega odra.

Rado Stant.

O premeščanju slovenskih železnih čarjev

je dobil na svojo intervencijo poslanec dr. Besednjak odgovor ministra Ciana, ki pravi, da so premetitve utemeljene v splošnih smernicah, katerih se drži železniška uprava že dalje časa.

ALI VESTE —

da bo jugoslovanski kardinalom najbrž imenovan zagrebški nadškof dr. Bauer in sicer že decembra letošnjega leta? Ali veste, da se Helmar razlikujejo od drugih oigart, ker so napravljene samo iz čistega turškega tobaka, ne pa iz mešanega tobaka?

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.—
Marija Varhinja:	
v platno vezano	.80
v fino platno	1.00
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Rajski glasovi:	
v platno vezano	1.00
v fino platno vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70

Skrbi za dušo:

v platno vezano	.80
v usnje vezano	1.05
v fino usnje vezano	1.80

Sveta Ura z debelimi črkami:

v platno vezano	.90
v fino platno vez.	1.50
v fino usnje vez.	1.60

Nebesa Naš Dom:

v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.80

Kvišku srca, mala:

v fino usnje vez.	1.20
-------------------	------

Oče naš, slonokost bela

Oče naš, slonokost rjava

ANGLEŠKI MOLITVENIKI:

(ZA MLADINO.)

Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	.30
Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	1.10
Key of Heaven:	
v usnje vezano	.70
Key of Heaven:	
v najfinejšo usnje vezano	1.20

(ZA ODRASLE.)

Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	1.50
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.30
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik	.30
Prva citanka	.75
Angelska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši	.10
Anglesko-slov. in slov.-angl. slovar	.90
Boj nalezljivim boleznim	.75
Dva sestavljeni pesni: četvorka in beseda spisano in narisano	.35
Domači vrt, trdo vez.	1.—
Domači zdravnik po Knaipu	1.25
Domači živnozdravnik	1.25
Govedoreja	.75
Gospodinjstvo	1.—
Jugoslavija, Melik 1 zvezek	1.50
2. zvezek 1—2 snopič	1.80
Kubična računica, — po meterski meri	.75
Katekizem, vezan	.50
Kratka srbska gramatika	.30
Knjiga o lepem vedenju, Trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški državljani	.15
Knjiga o dostojnem vedenju	.15
Ljubavna in snubilna pisma	.50
Mlekarstvo s črticami za živinorej	.75
Nemško - angleski tolmač	1.20
Največji spisovnik ljubavnih pisem	.80
Nauk pomagati živini	.60
Najboljši slov. kuharica, 668 str.	5.00
Naše gobe, s slikami. Navodila za spoznavanje užitnih in strupenih gob	1.40
Nasveti za hišo in dom; trdo vezano	1.—
broširano	.75
Nemška slovnica	.60
Nemščina brez učitelja — 1. del	.30
2. del	.30
Pravila za oliko	.65
Psihične motnje na alkoholski podlagi	.75
Praktični računar	.75
Praktični sadjar trd. vez.	3.00
Parni kotel; pouk za rabo pare	1.—
Poljedelstvo. Slovenskim gospodarjem v pouk	.35
Računar v kronski in dinarski veljavi	.75
Ročni slov.-nemški in nemško-slov. slovar	.60
Sadno vino	.30
Srbska računica	.40
Slike iz Nivalstva, trdo vezano	.90
Slovenska narodna mladina, obseg 452 str.	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	.60
Spolna nevarnost	.25
Spretna kuharica; trdo vezana	1.45
broširana	1.20
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano	3.00

Umni čebelar	1.—
Umni kmetovalec ali splošni poduk kako obdelovati in izboljšati polje	.30
Voštilna knjižica	.50
Zdravilna zelišča	.40
Zgodovina S. H. S., Melik	
1. zvezek	.45
2. zvezek 1. in 2. snopič	.70

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

AŠKERČEVI ZBRANI SPISI:

Akropolis in piramide	.80
Balade in romance trd. vez.	1.25
broš.	.80
Četrti zbornik trd. v.	1.—
Peti zbornik, broš.	.90
Primož Trubar trd. v.	1.—
Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.00
Andersonove pripovedke trd. vez.	.75
Agitator (Kersnik) trdo vez.	1.—
Azazel trd. vez.	1.—
Andrej Hofer	.50
Beneška vedeževalka	.35
Belgrajski biser	.35
Beli rojaki, trdo vezano	1.00
Biserice 2 knjigi	.80
Brez zarje trd. vez.	.90
Brez zarje, broširana	.80
Bele noči (Dostojevski) t. v.	.75
Balkanska Turška vojska	.80
Balkanska vojska s slikami	.25
Božja pot na Šmarno goro	.20
Božja pot na Bledu	.20
Burska vojska	.40
Bilke (Marija Kmetova)	.25

CANKARJEVA DELA:

Grešnik Lenard t. v.	.90
Hlapec Jernej	.50
Podobe iz sanj t. v.	1.—
broširano	.75
Romantične duše trd. vez.	.90
Zbornik trd. v.	1.20
Mimo življenja t. v.	1.—
broširano	.80
Cesar Jožef II.	.30
Cvetke	.25
Cerkniško jezero in okolica, s slikami, trdo vezano	1.40
Čiganovala osveta	.35
Čas je zlato	.30
Cvetina Borogradska	.80
Četrtek t. v.	.90
Dalmatinske povesti	.35
Dekle Eliza	.60
Dolenec, izbrani spisi	.60
Doli z orožjem	.60
Dve sliki — Njiva, Starka — (Meško)	.60
Dolga roka	.60
Devica Orleanska	.50
Duhovni boj	.50
Dedek je pravil. Marinka in škrteljki	.40
Elizabeta	.35
Fabijola ali crkev v Katakombah	.45
Fran Baron Trenk	.35
Filozofska zgodba	.60
Fra Diavolo	.50
Gozdarjev sin	.30
Gozdovnik (2 zvezka)	1.20
Godečevski katekizem	.25
Gruđa umira, trd. vez.	1.20
Gusarji	.90
Hadži Murat, trd. vez.	.80
Hči papeža	1.—
Hedvika	.35
Helena (Kmetova)	.40
Humoreske, Groteske in Satire, vez. broširano	.60
Iz dobe punta in bojev	.50
Iz modernega sveta, trd. vez.	1.40
Jutri (Strug) trd. v.	.75

JURČIČEVI SPISI:

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih	10.00
Sosedov sin, broš.	.40
5. zvezek; Sosedov sin — Sin kmetškega cesarja — Med dvema stoloma trd. v.	1.—
6. zvezek; Dr. Zober — Tugomer tr. broširano	1.20
Karmen, trd. vez.	.40
broširano	.30
Kralj zlate reke in črna brata	.45
Križev pot, trdo vezan	1.—
Krvna osveta	.35
Kuhinja pri kraljici g. nožici, francoski roman	.40
Lisjakova hči	.30
Lucifer	1.50
Ljudovika Beorija	.25

LEVSTIKOVI ZBRANI SPISI:

1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonetje — Romance, balade in legende — Tolmač	.70
2. zv. Otroške igre v pesenah — Različne pozicije — Zabavljice in pušice — Ježa na Parnas — Ljudski Glas — Kraljedvorski rokopi — Tolmač	.70
4. zv. Kritike in znanstvene razprave	.70
5. zv. Doneski k slovenskemu jezikoslovju	.70
Zbrani spisi, trd. vez.	.90

LJUDSKA KNJIŽNICA:

1. in 2. zvez. Znamenje štirih trd. vezano	1.00
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest	.50
3. zv. Jernač Zmagovac. — Med plazovi	.50
4. zv. Malo življenje	.65
5. zv. Zadnja kmečka vojska	.75
7. zv. Prihajaj	.60
9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj)	.60
10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj)	.60
11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj)	.60
12. zv. Iz dnevnika malega poredneca, trdo vezano	.60
14. zv. Ljubljanske slike. — (Brenčelj)	.60
15. zv. Juan Miseria. Povest iz španskega življenja	.60
16. zv. Ke v Ameriko, Po resničkih dogodkih	.60

MILČINSKIJEVI SPISI:

Drobiž	.60
Igračke, trd. vez.	1.—
broš.	.80
Mali lord, trdo vezan	.80
Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti	1.00
Mimo življenja, broširana	.80
Mladih zanikarjev lastni životopis	.75
Mrtvi Gostač	.35
Materina žrtv	.60
Musolino	.40
Mali Klatež	.70
Mesija	.30
Mirko Poštenjakovič	.30
Mož z raztrgano dušo, Drama na morju. (Meško)	1.—
Malenkosti (Ivan Albrecht)	.25
Mladim srecem. Zbirka povesti za slovensko mladino	.25
Notarjev nos, humoreska	.35
Narod ki izmirja	.40
Naša vas, I. del, 14 povesti	.90
Naša vas, II. del, 9 pov.	.90
Nova Erotika, trd. vez.	.70
Naša leta, trd. vez.	.80
Naša leta, broširano	.60
Na Indijskih otokih	.50
Na Periji	.30
Nihilist	.40
Narodne pripovedke za mladino	.40
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	1.50

NARODNA BIBLIOTEKA:

Kranjska čebelica	.90
V gorskem zakotju	.35
Za kruhom	.35
Črtice iz življenja na kmetih	.35
Babica	1.—
Berač	.35
Elizabeta, angleska kraljica	.35
Amerika, povsod dobro, doma najbolje	.35
Boj s prirodo, Treskova Urška	.35
Emanuel, lovčev sin	.35
Spisje	.35
Beatni dnevnik	.60
Grška Mytologija	1.00
Z ognjem in mečem	3.00
Nekaj iz ruske zgodovine	.35
Božja kazen	.35
Napoleon I.	.75
Obiski. (Cankar). Trdo vezano	1.40
Ob 50 letnici Dr. Janca E. Kreka	.25
Ogenj tr. v.	1.30
Pesmi v prozi, trdo vez.	.70
Prigodbe čebelice Maje trd. vez.	1.00
Pabirki iz Roža (Albrecht)	.25
Pariski zlatar	.35
Pingvinski otok tr. v.	.90
Pod svobodnim solncem 1. zv.	1.00
Plebannus Joanes tr. vez.	1.—
Pod krivo jelko. Povest iz časov Rokovjačev na Kranjskem	.50
Poslednji Mehikanec	.30
Pravljice H. Majar	.30
Povest o sedmih obehnih	.70
Povesti, Berač s stopnjice pri sv. Roku	.35
Po strani klubuk, trd. vez.	.90
Poligalec	.25

Praprečanova zgodbe	.25
Patrica, povesti iz irske junaške dobe	.30
Predtržani, Presern in drugi svetniki v gramofonu	.25
Ptice selivke, trd. vez.	.75
Pikova dama (Puškin)	.30
Pred nevihto	.35
Pravljice in pripovedke (Košutnik)	
1. zvezek	.40
2. zvezek	.40
Rablji, trd. vez.	.75
Robinson	.60
Revolucija na Portugalskem	.30
Rinaldo Rinaldini	.50
Slovenski šalivce	.40
Slovenski Robinson, trdo vezan	.70
Suneški invalid	.35
Skoki širno Indijo	.50
Sanjska knjiga Arabaka	1.50
Sanjska knjiga, nova velika	.90
Sanjska knjiga, mala	.60
Spake, humoreske, trd. vez.	.90
Strahote vojne	.50
Sveta noč, zanimive pripovedke	.30
Strup iz Judeje	.75
Spomin znanega potovalca	1.50
Spomini jugoslov. dobrovoljca — 1914—1918	1.—
Stritarjeva Anthologija trd. vez.	.60
Sisto Sesto, povest iz Abucev	.30
Svitanje (Govekar), vez.	1.20
Sin medvedjega lovca. Fotopisni roman	.80
Sveta Notburga	.35
Sv. Genovefa	.50
Sredozimci, trd. vez.	.60
broš.	.40

SHAKESPEAREVA DELA:

Machbet, trd. vez.	.90
Machbet, broširana	.70
Othelo	.70
Sen kresne noči	.70

SPISI KRISTOFA ŠMIDA:

1. zv. Poznava Boga	.30
7. zv. Jagunje	.30
8. zv. Pirhi	.30
13. zv. Sveti večer	.30
14. zv. Povodenj	.30
17. zv. Brata	.30

SPLOŠNA KNJIŽNICA:

Št. 1. Ivan Albrecht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broš.	0.35
Št. 2. Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest 181 str., broš.	.50
Št. 3. Ivan Rozman: Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 str.	.35
Št. 4. Cvetko Golar: Poletno kladje, izbrane pesmi, 184 str., broš.	.50
Št. 5. Fran Milčinski: Gospod Fridolin Zolna in njegova družina, veselomodre črtice I., 72 str., br.	0.25
Št. 6. Ladislav Novak: Ljubosumnost, veselodrama v enem dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradáč, 45 str., broš.	.25
Št. 7. Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Uta, 111 str., broš.	.35
Št. 8. Akt št. 113	.70
Št. 9. Univ. prof. dr. France Weber: Problemi sodobne filozofije, 347 str., broš.	.70
Št. 10. Ivan Albrecht: Andrej Ternonec, religiozna karikatura iz minulosti, 55 str., broš.	.25
Št. 11. Pavel Golis: Peterčkove poslednje sanje, božična povest v 4. slikah, 84 str., broš.	.35
Št. 12. Fran Milčinski: Mogočni prstan, narodna pravljica v 4. dejanjih, 91 str., broš.	.30
Št. 13. V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš.	.30
Št. 14. Dr. Karl Engliš: Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., br.	.80
Št. 16. Janko Samec: Življenje, pesmi, 112 str., broš.	.45
Št. 17. Prosper Marimee: Verne duše v vica, povest, prevl. Mirko	

Jugoslavija irredenta.

V ladje delnici v Trčicu je zaposlenih, vseh uradnikov in razne nameštence, okoli 7000 delavcev. Skoro polovico delovnega osebja tvorijo Slovenci, in pripadniki starih pokrajin je 10 odst. Vzrok za to je težko in naporno delo pa nizke delavske meje. Med slovenskimi delavci so tudi taki, ki stanujejo celo precej daleč od Trčice ter imajo kako hišo in malo polja.

Povprečna srednja plača delavca znaša 25 lir na dan, toda marsikdo prinese v soboto domov komaj sto lir tedenskega zaslužka.

Servo Bartolo.

V italijanskem listu "Resto del Carlino" je prišel zadnje čase pričevati goriški profesor Lorenzoni celo vrsto člankov, ki se posebno odlikujejo s svojim sovražstvom proti Slovenem.

Ne moremo tajiti, da nas je iznenadilo, da je prišel pisati te članke ravno profesor Lorenzoni, ki smo ga po njegovi preteklosti smatrali, če ne za prijatelja Slovencev, vsaj za človeka, ki ni naš sovražnik. Posebno pa nas je tudi iznenadilo dejstvo, da so člani ki jih je pisal Lorenzoni, med najbolj strupenimi, kar jih je sploh napisala italijanska roka proti nam.

Kako nam si to razlagamo? Profesor Lorenzoni je bil svoj čas učitelj na slovenskem učiteljskem v Tolminu. Ravno v tem času je precej rad občeval z našim ljudstvom in je lahko dober spoznal njegovo poštenost in dobre namene. Tudi je bil rad obiskoval slovenske inteligente, posebne slovenske župnišča, v katerih je našel gostoljubje. Baje je ob takih prilikah govoril rad slovensko. Beseda je dala besedo, gospod profesor je poslušal in hvalil...

Nato je prišel v Gorico. Zanimal se je za slovensko lepševost. V tem zanimanju je prevedel tudi Cankarjevega "Hlapca Jerneja" in njegovo pravico, ki je izšel prvo v podlistku "Voce di Gorizia", nato pa v knjigi.

Postal je fašist. Temu se ne čudimo, saj so skoraj vsi, ki so v javni službi, fašisti, ako tudi niso. Kjer pa jih je preveč, tam se začne prerivanje pri koritu. Bati se je bilo najbrže, da Lorenzoni ne izleti iz Gorice v kak drug kraj. Zakaj tudi med fašisti je doma ne voščljivost in druge lepe lastnosti, ki ene povikajo, druge pa drže na tleh. Lorenzoni je bil po preteklosti znan kot Mazzinjanec in slavoil. To pa je hotel oprati na ta način, da je izpustil svoj strup samohranitve na Slovence.

Vse, kar je kdaj slišal, je uporabil. In še več! On piše na tisti način, kakor se nihče ni upal do danes, da lahko v slučaju, če kdo verjame njemu, Slovenem škoduje je najboljše. Za svoje trditve se bo moral bržkone zagovarjati pred sodiščem.

Ali naj še verjamejo potem v prijateljstvo in odkritost kakega Italijana?

Visoki fašistovski komisar Ricci zaključuje svojo misijo v Trstu. V kratkem skliče zastopnike industrije in trgovine, da se dogovorijo z njimi za rešitev problema pristaniškega prometa. Dne 3. novembra sledi inauguracija spomenika zmage, ki se bo ponosno dvigal nad tržaškim zalivom. Fašistovski kongres se bo vršil pod "filharmonično" streho in takrat doživi Trst manifestacijo kakršne še ni bilo po odrešenju.

V fašistovsko stranko vstopajo kar od kraja, med objavljenimi je polno slovenskih in hrvaških priimkov.

V Libijo se je te dni odpeljala večja skupina črnosrajčnikov iz Trsta in z dežele.

Fašistovska obsodba.

V Trstu se je vršila kazenska razprava proti Mariji Canarutto, ki je glasom obtožnice razžalila prvega ministra Mussolinija v prepisu s svojo podnajemnico. Zdravniško svedečanje pravi, da je obtožnica slaboumna in je bila že večkrat dalje časa v tržaški blaznici; od tam je bila odpuščena zadnji kot neozdravljiva. Kregala se je z ženo nekega miličnika...

in branitelj je dokazal, da omračen um popolnoma otemni v trenutkih razburjenja. Državni pravdnik je zahteval novo zdravniško izvešje, kar je sodni dvor odklonil. Potem je predlagal državni pravdnik za obtoženko kazen 2 meseca zapora in 900 lir globo.

Marija Canarutto, na pol blazna ženska, je bila na to res obsojena na 2 meseca zapora in 900 lir globo, ker je sredi prepira v svojem stanovanju izrekla par besed, žaljivih za Mussolinija.

Fašij v Trstu na svojem naravnem sedežu.

Fašistovsko glasilo pravi, da so končno razumeli pri filharmoničnem društvu v Trstu, da je njegova naloga izvršena in da je stola na mesto stare irredentovske tranke fašistovska in tako podeljuje fašizem prostore, funkeje, časti in bremena stranke, ki je svojo misijo dokončala. Fašij je lobil svoj naravni sedež. Prihod predsednika Mussolinija v Trst je bil že opetovano napovedan pa vselej odpovedan.

Tudi ni bilo primerne fašistovskega sedeža za sprejem volitelja "Piccolo" upa, da posesti Trst Mussolini še letos.

O regulaciji reke Vipave

so razpravljali na sestanku, ki ga je sklical kmetijski urad v Ajlovščini. Zastopniki prizadetih občin so z veseljem pozdravili inicijativno kmetijskega urada, ker dobro vedo, da bi zemljišča ob Vipavi z regulacijo dobila mnogo večjo veljavo.

Prečitano je bilo poročilo goriškega župniškega urada, ki določa za regulacijo reke od trga Vipave do izliva v Sočo skupnih stroškov 3.935.000 lir.

Po zakonu bo država prispevala s 50 odstotki celotnih stroškov. Ostalo polovico bi plačale občine in posestniki, razven 10 odst. prispevka videmske pokrajine. Tek Vipave je dolg 51 m. Razprave se bodo nadaljevale.

V Štanjelu

na Krasu so razvili fašisti prapor. K slovesnosti so prišli zastopniki fašizma iz Komna, Ajdovščine, Dutovlje, Opčin, Ribenborca, Prvačine in Volčjedrge. Navzoč je bil tudi prosluli prof. Cavalotti, zaupnik za "drugorodno" čeno. Predsednik odbora za nakup prapora je bila gospa Jakopičeva, kumica prapora je bila gdna Viktorija Hočevarjeva, prapor je blagoslovil župnik Kos. Cavalotti je razlagal naloge in cilje fašizma.

Take vrste prireditve si žele fašisti med "drugorodci". Kulturne predstave naj bi odpadle.

Od žalosti je umrl

58-letni ribič Anton Gulič, iz Kontovca, ker so mu poneli vzeli čoln in ga poškodovali. Natakari Albertini iz hotela v Grpanu je ponoči odvezal Guličev čoln in se v družbi dveh deklet odpeljal na morje. Nastal je veter in morje je bilo razburkano. Ponočne izletnike je rešil proti jutru parnik "Montfalcone". Gulič je zahteval od Albertinija odškodnino. Vsa stvar je ribiča tako razburila in pretresla, da se je zgrudil nezvesten. V bolnici je umrl.

V morje skočil

s parnika "Graz" natakari Anton Bekar, rodom iz Sežane. Zgodilo se je to malo pred prihodom parnika v tržaško pristanišče. Po 20 minutah so potegnili njegovo truplo iz vode. Na pomolu je čakala na Bekarja žena in dva otroka. Iz pisma, katero je pustil, ni razviden vzrok samomora.

Razgovor poslanca dr. Besednjaka z Mussolinijem in notranjim ministrom.

Goriški poslanec dr. Besednjak je imel, kakor poroča "Goriška Straža", za načelnikom vlade Mussolinijem obširen razgovor o političnem položaju v Julijski Krajini. Mussolini je pozornost poslušal, zahteval številna pojasnila in se spuščal v podrobnosti. Dne 28. avgusta je poslanec posetil notranjega ministra Federzonija in mu podal obsežno poročilo o položaju v deželi in razjasnil zahteve slovenskega prebivalstva.

AMERIŠKA NARAVNA KRASOTA

Slika nam kaže prizor iz Glacier Narodnega Parka. Skupina turistov stoji na obrežju Grinnel jezera.

SENZACIONALEN IZUM

V Nemčiji so se vršili nedavno v prisotnosti očjega kroga interesentov zanimivi poskusi z novim izumom, ki pomeni pravo revolucijo v moderni tehniki. S tem izumom je dana možnost, spojit celotno in polotoko s kontinentom in sicer brez večjih stroškov. S pomočjo tekočega zraka, ki je na celan, po celih v morje, se napravijo v morskih globinah ogromne ledene gore, ki primorajo k dnu tako, da nastane velik ledeni jez. Poizkuse z umetno narajenimi ledenimi gorami so delali v nekem nemškem jezernu. Cevi, po katerih je bil napeljan v morje tekoči zrak, so položili deloma na dno jezera, deloma pa v večjih vodnih plasteh. V treh urah je nastal v jezera velik ledeni jez, ki je mohl do 15 centimetrov iz vode. Komisija se je prepričala, da so izumitelji izpolnili vse obljube. Zato je bila ustanovljena delniška družba, ki bo ta izum praktično uveljavila. Prvi praktični poskusi v večjem obsegu hočejo napraviti Nefci v zalivu blizu mesta Kasuma. Kjer nameravajo s pomočjo umetnega ledena zaliv zapreti. Ko bo morskova voda ustavljena, nedomeste ledeni jez z betonsko steno.

Strekovnjaki so mnenja, da nameravajo samo pred ledeni jez toliko ilovice in peska, da bo treba naravnih jez samo malo utrditi, pa bo morsk zaliv odrezan od ostalega morja. Ako se prvi večji poskus posreči, namerava Nemčija razširiti to akcijo in spojit Halligen s celino. Stroški bi znašali okrog 5000 milijonov mark, zato bi pa dobila Nemčija novo pokrajino, čije površine bi znašala 8 do 9000 kvadratnih km. Prvo leto hočejo na ta način izsušiti morje od Sylfa do Husuma. S tem bi dobili 1800 kvadratnih kilometrov suhe zemlje. Drugo leto bi jo na vrsto otocje Inist-Wangerog, zadnje leto pa zalvi ob reki: Visli in Labi. Načrti za prvi dve leti so že izdelani. Vsi strokovnjaki, ki so si ogledali prve poskuse, so prepričani, da se bo načrt obnesel.

Grafologija.

Dandanes je končno javno dognano, da med pisavo in značajem človeka obstoja neka skupnost. Iz prvega početka grafologične vede pa pripovedujejo neko zanimivo zgodbo. K nekemu zelo znanemu grafologu je prišla dama, s katero je bil on dobro znan. Prinesla je seboj kos papirja, popisane z otroško pisavo in ga prosila, naj ji črte razloži. Nekaj časa grafolog opazuje kljuke in črčke ter vpraša, je li to pisal njen sinček, kar je dama zanikala. — Dobro, — pravi nčenjak, — potem lahko bolj odkrito govorim. Pisec teh vrstic je karakterno popolnoma skvarjen, niti iskricke razvojnega razuma nima. Niti najmanjšega upanja ni, da bi iz njega kdaj kaj postalo. — Smeje mu je na to dama priznala, da si je ta kos papirja pridobila na zvit način in ga je grafolog sam pisal v svojih šolskih letih. Sedbo je torej izrekel nad svojo lastno pisavo.

ZLATA JAJCA

Grozni potres na Japonskem, ki je toliko prebivalcem prinesel smrt, skrb in pomanjkanje, je bil v enem slučaju vendarle ključ do poštenega bogastva. Med pogorelci v glavnem mestu Tokio je bila tudi starodavna tvrda Maruchichi, ki se je pečala s špacerijo. Dvanajsta generacija je sedanja. V tej rodbini se že več stoletij od roda do roda podeduje zapečatena oporoka s posebno pripombo, da se sme odpreti le v najsilnejši sili. Ko je sedanji lastnik vled požara, povzročene po silovitom potresu, moral zapustiti hišo, je predvsem rešil ta stari dragoceni dokument. Ko je videl da je popolnoma vse uničeno in opustošeno, se mu je trenutno zdel primeren, da pismo odpre, kar je tudi storil. V pismu je stalo samo: "Kopljite v kleti" ter bilo označeno mesto, kje naj kopljejo. Ko je ogenj ponehal, je Maruchichi sledil navodilu ter izkopal tri prstene lonce napolnjene z zlatim denarjem v obliki jajec, ki izvirajo iz fevdalnih časov Japonske. Tako je zdaj bogatejši kot kdaj prej, kajti zlatniki so vredni veliko svoto denarja.

MESTO PODGAN

Baje ni nikjer toliko podgan kot v mestu "Luci", Parizu. Ko nastopi noč, svigajo po pariških boulevardih ter cvilijo z odurnimi glasovi. Dr. Marchour od pariškega Pasteurjevega zavoda opisuje to nadlogo mesta Pariza. — Pravi, da je podgana človekov najzvestejši tovariš, pred vsem tovariš umazane človeka. Na svetu je trikrat toliko podgan kot ljudi. Povzročajo mnogovrstne bolezni, celo tako zvane "mrzlico strelskih jarkov" so pripisovali stiku podgane in človeka v stisnjenih prostorih na in za frontami svetovne vojne. Tako zvani loveci podgan ne pomenijo nič, kajti ljudje tega poklica podgane celo goje, da prejmejo razpisane premije, ko predložijo gotovo številno podganjih repov. Tudi strup je brez pomena, kajti po zahtilu gori omenjenega zdravnika, je podgana najinteligentnejša roparica, ki strup že v naprej sluti ter se ogne zastrupljenih krajev. Edino sredstvo proti podganam je to, da skrbimo, da nimajo od česa živeti. Nobenih odpadkov proč metati, posebno v kanale ne. Vse preostanke v klavnicah sežgati. Vsako skladišče bodi betonirano, nobenih lesenih podov. Le na tak način je mogoče vsaj nekoliko omejiti to nadlogo.

gaj kdaj kaj postalo. — Smeje mu je na to dama priznala, da si je ta kos papirja pridobila na zvit način in ga je grafolog sam pisal v svojih šolskih letih. Sedbo je torej izrekel nad svojo lastno pisavo.

ZAKONSKA IDILA

Roko v roki stopita Jožef in Režika S. pred sodnika. Sodnik se ne more dovolj načuditi: — Saj ste vendar ovadili svojega moža zavljo njegovega brutalnega ravnanja z vami?

— Že res, gospod sodnik, — odvrne žena. — Saj me tudi vsak dan nabije. Udarec so takorekoč moj vsakdanji kruh. Ampak zato je on kljub temu moj mož in ga imam rada. Sama ne vem, kaj mi je takrat padlo v glavo, da sem tekla na sodnijo. Saj ne bom rekla: Pepi mi je dvakrat vrgel stolico v hrbet in tudi čez nos me je upilil, da mi je tekla kri in z nogami me je malo osuval, drugače pa ni bilo tako hudo. —

Sodnik: — Kaj pomeni vse to. Ne razumem besede. Pravite, da vas je mož pretepel, pa pridete z njim roko v roki pred sodnijo? Kaj takega se mi še ni pripetilo. (Obtoženeu): Kaj pravite vi na to?

Obtoženeu: — Režika je bila takrat malo brbljava, jaz pa sem bil lačen kot volk.

Sodnik: — In zato ste jo tepli? Malo čuden je ta način tolažiti lakoto. Ali je res, da ste toliko ženo s stolom po hrbtu in ji nato pripeljal še par zausnič?

Žena: — Klobuta pa Pepi že ne! On udari vedno le s pestjo.

Sodnik: — Vaš mož je bil že enkrat kaznovan zaradi istega delikta.

Žena: — Da, osem šilingov je moral odriniti. Neka sosedga je je naznanila. To je bilo podlo z nje strani. Kaj je njej moj mož ne-ki mar! Ampak kajne, gospod sodnik, da ga boste tudi to pot sodili samo na denarno globo? Umrla bom, če ga zaprete.

Sodnik obtoženeu: — Ali ste še kdaj tepli svojo ženo od takrat, ko vas je naznanila?

Obtoženeu: — Menda ne. Rezi, kaj praviš?

Žena: — Ne vem, res ne vem. Ljubi Pepi. (Sodniku): Tolikokrat sem tepena, da si dnevoj res ne morem zapomniti. —

Ta tragikomedija se je odigrala na Dunaju. Mogla bi se prav tako v Parizu, New Yorku, na Sumatri ali na južnem tečaju. Zakaj ženska duša je enaka — povsod na planetu — povsod je nerazumljiva in nerazumljena, velika sfiga človeštva.

REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, of Glas Naroda, published daily except Sundays and Holidays at New York N. Y. for Oct. 1, 1926. State of New York County of New York. Before me a Notary Public in and for the State and County aforesaid, personally appeared Ludwig Benedik, who having been duly sworn according to law deposes and says that he is the Business Manager of the Glas Naroda, and that the following is to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation) etc. of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse side of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher, Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y. Editor, Janes Terček, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y. Managing Editor, Janes Terček, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y. Business Manager, Ludwig Benedik, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
2. That the owners are: (Give names and addresses of individual owners, or if corporation, give its name and names and addresses of stockholders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of stock) Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y. Stockholder: Frank Šker, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state) NONE
4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and other security holders, if any contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company, but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which the stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as owners, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds or other securities than as so stated by him.

That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is 7,500. (This information is required from daily publications only.)

Ludwig Benedik, Business Manager.

Sworn to and subscribed before me this 29 day of September, 1926.

(Seal) Alois Skulj, Notary Public. (My commission expires March 26, 1927.)

planetu — povsod je nerazumljiva in nerazumljena, velika sfiga človeštva.

KITAJSKI PREGOVORI

Bolje ne biti, nego nič biti. Denar je dober sluga, a nevaren gospod.

Mož misli, da ve vse, toda žena ve bolje.

Vsakdo bi rad dolgo živel, a nikdo star postal.

Stolpe merimo po njih senci, velikaše po njih zavistnežih.

Nikdar ne izdajaj denarja, dokler ga nimaš.

Kdor svojih nazorov ne menja, je, ali zelo moder, ali pa zelo neumen.

En dan žalosti, je daljši nego mesec veselja.

Dvoje dobrih ljudi je: eden je mrtev, drugi še ni rojen.

Pametni ljudje morajo biti dostikrat sluge tepcem.

Človek ceni navrzek skoro višje nego to, kar je kupil.

Od desetih žensk, jih je devet ljubosumnih.

Hvaliti je težko, grajati lahko. Kdor sam nima nič opraviti, napravi drugim največ dela.

Ako hoče vedeti za pot, vprašaj one, ki so po njej hodili.

Najbolj zaprta vrata so ona, katera lahko pustimo odprta.

Modri preudari, predno govori, tepec govori ter potem preproga.

SEZNAM KNJIG VODNIKOVE DRUŽBE

ki izidejo oktobra meseca.

1. Velika pratika za leto 1927.
2. Iz skrivnosti prirode — poljudno znanstveni spisi.
3. Juš Kozak; Beli mecesen — povesti.
4. Vladimir Levstik: Kladio pravice — povest iz vojne dobe.

Vsi oni, ki so plačali članarino, jih bodo prejeli po pošti naravnost iz Ljubljane. Natančen čas bomo že pravčasno poročali. Vsakdo, ki se je medtem morda selil, mora skrbeti, da bo knjige dobil na naslovu, ki ga je naznačil takrat, ko je plačal naročnino.

Mi smo posebej naročili par sto iztisov, da lahko ustrezemo tudi onim, ki še niso člani te družbe. Velika pratika, kakor vse ostale knjige bodo jako zanimive.

CENA 4 KNJIGAM JE

\$1.50

Pošljite z naročilom natančen naslov in potrebno svoto in poslati vam jih bomo poštine prosto, dokler zaloga ne poidi.

Vsa tozadevna pisma naslovite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

AVSTRALEC

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "GLAS NARODA" priredil G. P.

48

(Nadaljevanje.)

— Ali je gospod Volin že govoril o tem?
— Ah, ne, — star je šele šest in dvajset let in jaz grem v osemnafto. V takih letih se ne sme sklepati nikakih zvez, — vsaj ne govoriti o njih. Zakaj pa ima človek svoje oči? Oči lahko govore bolj izrazito in jasno kot je mogoče storiti z besedami. Na ta način sva se tudi temeljito sporazumela.

— Ali misliš, da ima gospod Volin glede tebe konservativne misli?

Lota je zrla predse z naširoko odprtimi očmi. Nato pa je padla Dagmar naenkrat krog vratu. Strastno je vzkliknila:

— Ah, draga sestra, strašno rada ga imam in tudi on mene. Nekega dne bom prav tako gotovo postala njegova žena, čeprav sem le revna deklica. Lahko bi seveda potreboval ženo, ki bi mu prinesla nekaj premoženja, ker je grad obremenjen s par hipotekami, katerih bi se njegov oče rad iznebil. Mora pa iti tudi tako ter bo šlo. Hans mi je dal že razumeti, da bo v dveh letih slekel svojo pisano sukno ter pričel delati na posestvu. Nato pa bo vzel ženo in že ve, kje naj jo poišče. Oba bosta živela srečno, čeprav ne sijajno. In kako me je pri tem pogledal, Dagmar. Bilo je dovolj.

Dagmar je pogledala Loto po licu.
— No, sestra, hočem ti povedati, da ne bo dobil Hans Volin popolnoma revne žene, če te bo nekega dne povedel na svoj dom. To mu mora biti le ljubo.

Vprašaje se je ozrla Lota vanjo.
— Jaz sem vendar revna kot cerkvena miš. Ta sem tako mimogrede Hansu že povedala. Ali pa veš, kaj mi je rekel naslednjega dne?

— No?
— Vprašal me je, če vem, katero žival imam najraje. Zmajala sem z glavo. Na to pa mi je rekel s pogledom, katerega ni bilo mogoče napačno razumeti: — Cerkevno miš ljubim nad vse, kaj ne, kak predrzneš? Zlato srce pa ima vendar.

Dagmar se je smehljala.
— Za vse slučajne lahko poveš svoji prijateljici Hani, da nisi tako revna kot cerkvena miš. Ralf hoče na vsak način dati svoji majhni, ljubi sestri Loti lepo doto. Govoril je že z menoj o tem.

Oči Lote so se orosile.
— Tak ljub, drag človek. Ž njim si zadela glavni dobiček. Ni ga človeka, ki bi mu bil bliž.

— No in Hans Volin? — se je pošalila Dagmar.

Lota se je nasmešnila.

— Saj vendar veš, da ni tak človek in pol kot Ralf. Tak bi tudi ne pristojal meni. Lepo pa je od Ralfa, da misli tudi name. Hani pa ne nočem ničesar povedati o tem. Če je Hans tak brezpogojen ljubitelj uboge cerkvene miši, me bo z doto celo mogoče pustil na cedilu.

— Norica, tako neumen menda ni.

Lota se je morala zasmejati.

— Jaz tudi mislim, da ni. Denar pa naj ne igra med nama nobene vloge. Lepše je, če je človek ljubljen radi samega sebe. Če bo nekega dne naprosil za mojo roko, še vedno lahko rečem: — Dragi svaki, ki imaš tako strašno dosti denarja, da ga sam ne moreš porabiti, daj mi doto.

— Ali si brezpogojno gotova svoje stvari?

— Brezpogojno.

Oči Dagmar so se zatemnile in globoko je vzdihnila. Tako trdno je bila nekoč uverjena o ljubezni Korfa.

— Da bi le ne doživela nobenega razočaranja, Lota.

Pri tem je izgledala tako žalostno, da jo je Lota objela.

Dagmar se je hitro obrnila v stran ter zrla skozi okno. Nekaj časa je ostalo vse tiho. Lota je zrla plaho k sestri navzgor, dokler se ni slednja obrnila proti njej.

— Ne misli, da je pomanjkanje zaupanja, Lota, vsled katerega ti nisem pustila zreti v mojo bol. Nisem namreč hotela tvoje mlade duše obtežiti s trpkostjo, ki je polnila mojo. Le bodi mirna, kjer mora človek zaničevati, pogine ljubljen kak kmalu.

Ob istem trenutku je odprla vrata Hana Volin ter vprašala, če sme vstopiti.

— Potem bo postalo še vse dobro, — je zašepetala Lota sestri.

Nato pa se je obrnila proti Hani.

— Kje pa si tičala tako dolgo?

— Bila sem s tvojim vsakom v hlevu. Hotela sem mu imponirati s svojim "telečjim razumom" ter mu pričela predavati o pitanju telet On pa ni imel dosti koristi od tega predavanja, ker so počivale njegove oči vedno na oknih vaše sobe, kontesa Dagmar. Konečno sem se ga usmiliła ter mu obljubila, da vas takoj pošljem dol. Raditega sem tukaj.

Dagmar je poljubila Loto ter podala Hani roko. Nato je odšla ven. Hana je zrla za njo.

— Ti, Lota, tak zaročni par kot tvoja sestra in gospod Jansen, to mora bžiti nekaj nebeskega in to bo enkrat strašansko srečen par.

— To je moja iskrena molitev vsaki večer, Hana. — Ljubi Bog jo bo menda uslišal.

— Samoposebi umevno, Lota. Kaj pa bova počeli sedaj?

*

Petnajstega septembra se je vršila poroka Dagmar. Slavili so ja v majhnem intimnem krogu. Gospa Helena je bila na tišem še vedno razočarana, da ni slavila njene lepa, pomosna hčerka svojo potoko z bučno slovesnostjo, a se je morala udati.

Vsi ostali udeleženci pa so bili mnenja, da niso še nikdar prisostvovali tako priskrni poročni slovesnosti. Bilo je mično in udobno. Predvsem sta bila zadovoljna Lota in Hans Volin in ko sta trčila pri čezertu na zdravje novoporočenih, je rekel Hans Volin:

— Moja poroka mora biti prav tako priprosta in prisrčna, kaj ne, gospodična Lota?

Smehljaje se je ozrla vanj.

Zasmejal se je in oči so mu blestele.

— Seveda, — vi morate biti tudi poleg. In ko bo tako daleč, si bom dovolil vprašati pri vas, kako naj se slavi moja poroka. V dveh letih se bo to zgodilo. Toliko časa moram še čakati, je rekel moj oče.

— Ali ste že govorili s svojim očetom o tem? — je vprašala.

— Seveda, hotel sem izvedeti za njegovo mnenje.

— In on je seveda menil, da ste še premlad za ženitev.

Prešerno je zrl vanjo.

— O, tega ne, a moja bodoča je premlada.

Lota je zardela.

— Ali ste si že kako izbrali?

Njegove oči so se globoko pogrezale v njene.

— Da, to sem storil. Ali mislite, da bo čakala name?

— Če vas mlada dama ljubi, gotovo.

Zopet je zrl nanjo s tako vročim pogledom, da ji je stopila kri glavo.

— Prav gotovo me ljubi tako kot ljubim jaz njo. Njene oči so mi to izdale ter sem uverjen o tem, da bo čakala na me. Na to hočeva trčiti gospodična Lota in na zdravje moje bodoče žene. Naj živi!

— Na vaše zdravje, gospod Volin.

— Lepa hvala. Življenje je tako krasno.

Prikimala je.

— Da, čudovito krasno, posebno sedaj.

— Pozneje bo še bolj krasno, — je odvrnil ter globoko vzdihnil.

Lota je zrdela ter se hitro obrnila proč.

Med Ralfom in Dagmar je vladalo še vedno isto razmerje kot v pričetku zaroke. Ralf je storil vse, kar je mogel čitati Dagmar z obraza. Noben dan ni prešel, ne da bi si izmislil kako novo pozornost zanjo.

Sedaj pa mu je pred altarjem prisegla zvestobo, poštenega srca in prevzeta od želje, da bi ga mogla osrečiti. V poročni obleki, s pajčolanom, se mu je zdelo lepa in mila kot angelj luči.

(Dalje prihodnjič.)

Roški biser.

I.

— Pogled prekrasno dekle med mirtami! Kakor mlada Vesna stoji in gleda po modrem zalivu. Kako jasno ji je čelo, kako se ji beli vrat izpod zlatorjavih kit! V temnem očesu sije nebo nedolžnega srca; mila lica cveto kakor jutranja zora na nebeskih oblakih! — In otroška njena usta, milejša so od iztočnih rož! Srečen, kdor...

— Za Boga, Rihard, molči vendar! Pojdiva rajši k ji, da nama pove, kje je pot na zapadno stran polotokova.

O, ti priprosti človek! — se hudi prvi, — tolika lepota ti ne gane srca!

— Kako li, Rihard, ravno jaz jo uživam z vsem čustvom; toda pripovedovati ne morem, kar umeje samo čuteča duša.

— Glej ga, učitelja! Treba ni, da me tako zavračaš! — pravi Rihard. — Pojdiva torej k dekletu in vprašajva jo, dasi bi rajši sedel tukaj in užival ta prizor. Toda žrtvovati se moram, zakaj sam se ne morem pomeniti z njo.

— Žal! Šele sedaj vidim, da se moram priučiti temu jeziku. — reče vitko rasel mladenič.

Rihard, prava umetniška osebnost, iskrih oči in smehljajočih ust, ga pogleda osupel in še čudno nasmehe.

— Ta divjaški jezik!

— Zveni prav prijetno, — ga ustavi Hugon. — Jako mi je žal, da nisem tega vedel že prej. Toda, kaj le vidi dekle na morju?

Postaneta za mirtami in se ozirata po pristanišču. Ladjica se bliža k bregu in v nji nekdo pozdravlja z roko.

Ko je že blizu brega, vzklikne dekle: — Pozdravljen, Marino!

— Dasi skočiš ondi mlad, čvrst junak na noge in miga z roko, naj ostane, vendar steče deklica proti vasi in tudi ladjica krene tja.

Ko šine mladenka mimo prijateljev, katera ugleda šele sedaj jo obliže rdečica. Toliko da jo Rihard pozdravi, že je utekla.

Potujoča umetnika prehodi na dobro srečo polotokova severno stran in zavijeta proti bregu.

Brezmejno morje, se širi pred njima; čarobno izpreminjajo valovi svojo barvo in šamljajo okoli brežnih pečin.

Na zapadu se potaplja zlatorede solnce v morje. Vrneta se proti selu, kjer sta se ustavila za nekoliko dni, da bi narisala najlepše morske pokrajine.

Rihard sicer spotoma vedno govori po svoji navadi, toda Hugon mu ne odgovarja; po glavi mu roji spomin na ono dekle med mirtami.

Pred prvo hišico na morski strani vidita ono mladenko iz mirtovega loga, pogovarjajočo se z mladim trgovcem, katerega sta uzrla v ladjici.

V selu čujeta, da je Marin Bondin zaročenec ljubeznive Evdoksije, ki jo splošno zovejo "roški biser". Imoviti je sicer, toda je prav tako zapravljen in malopriden; vedno streže le po veselicah srca je nestanovitnega, in tako čuje ta še mnogo lepših svojstev, ki jih ženstvo rado pripenja sliki kateregakoli sosedinega snubača. Saj tudi roditeljem ni po volji, alj dekle ga hoče imeti in ne morejo se ji upirati.

Ves večer je premišljal Hugon o Evdoksiji. Vedno mu je pred očmi in ne more se ubraniti bolestinemu čustvu, da je tako mada že nevesta.

Naslednjega dne se seznanita naša prijatelja s starim Nikofrom Vladičem, Evdoksijinim očetom.

Italijanski se Hugon za silo razgovarja z njim in prijazni starec, umirovljen ladjevodja, ju povabi k sebi, da si ogledata njegove bogate zbirke, katere je donesel iz morskih pokrajin vsega sveta.

Jako tuljudno ju sprejme Evdoksija, saj mora častiti očetove goste.

Hugon se danes ne zanima mnogo za tuje orožje in druge inozemske stvari; njegovo oko se vedno ozira po gibnih deklici, ki na materino zapoved pripravlja sadje, slaščice in žarečega vina.

Toliko živahneje se razgovarja Rihard s starim mornarjem in ga po vprašanjih in pristojnih ugovorih sili, da pripoveduje o svojih potovanjih.

Ko sede pri mizi, nikakor ne umolkne stari Vladič, nego jima čimdalje živahneje opisuje nekdanje svoje dogodke.

Tako, jim hitro mine čas. Zasluzni kapetan se je vselej rad pogovarjal s potniki, torej prosi tudi danes, naj blagovolita mlada "Evropceja" le čisto prihajati v njegovo hišo, kjer ju bodo vselej radostno sprejeli. Posebno Rihard se mu je prikupil, Hugon pa je bolj ugajal ženama.

Umeje se, da prijatelja nista zamudila prilike, zahajati v Vladičevi družini, in sicer tem rajši, ker je Evdoksijin ženin po trgovini odpotoval v veliko mesto, kar je Rihard napol nagajivo povedal svojemu prijatelju.

Hvala Bogu, da se z Evdoksijo lahko razgovarjam tudi francoski, — reče nekega dne Hugon, ko se bližata Vladičevi hiši.

Hugon, menda več, da je nevesta? — odgovori tovariš resno. — Ne nadejam se, da se ji hočeš vtihotapiti v srce.

— Ne boj se; proučujem samo njeno čarobno lice in ustvarjam v mislih sliko, kateri bo ona glavna oseba.

Rihard mu ne oporeka. Samo na tihem mrmra: — Vsakogar veselijo svoje...

— Kaj meniš? — vpraša Hugon.

— Samo to, da je vsaki sliki treba glavne osebe, ničesar drugega, — odvrne oni; saj je videl in vedel, da je v prijateljevih mislih Evdoksija že davno glavna oseba.

Istega večera se sprehajata z Vladičevo rodbino in njenimi znanci na bregu. Rihard se je prijel starega Vladiča, Hugon pa je slučajno vodil Evdoksijo. Razkazovali so domačini tujcem sosedne griče in gore, pristanišča in vasi.

Na vzvišenem prostoru postojata. Ves širni zaliv zunanjih Bok leži pod njihovimi pogledi.

— Vso drugačno sem si mislil južno Dalmacijo, — vzklikne Hugon, — zlasti Boke. O teh resnično čarobnih krajih niti sanjal nisem.

— Videli boste še mnogo lepšega, — reče deklica, vesela, da tujega gospoda tako zanima njen rojstni kraj.

— In ako mi vi vse razlagate,

mi bo stokrat mileje, — pritrdi Hugon z jasnim pogledom.

Nato stopata za družbo na severno stran. Med mirtami in visokim grmovjem južnega raja, ki ravno cvete kar najlepše, ju vodi pot.

Prav ko solnce zahaja, stoji naša družba na severnem kraju Luštica. Ondi gledajo blesteči prizor zahajajočega solca in se potem vrnejo k beli kapelici vrhu hriba, kjer se najlepše vidi po vsej okolici — globoko v tivatski zaliv za katerim se dvigajo v sivi dalji pleše glave orjaškega Lovčena, črnogorskega velikana. V mraku se razprostira pred njimi obrežje eregovsko in tema krije luko in polotok. Iz dalje oznanja glasen zvon večerni mir. Vrhovi skalnatih gora se žare v rumeni svetlobi. V zlatem odsevu se dviga starodavni razrušen grad nad mestom; celo obzidje morske trdnjave žari od čarobnega ognja. Kakor jasni rubini plamte dolge vrste visokih oken na nasprotnih hišah, in ves ta divni prizor se zrcali v morski gladini.

Molče stojita Evdoksija in Hugon drug pri drugem; kakor presenečena gledata gore, dokler se žar ne umakne za vrhove, kjer se stoji v bledosivem mraku.

Na temnem nebu se užigajo zvezde in odsevale iz morja. Po širnem pristanišču pojema zvonjenje in mirna tišina ju obkroža. V arci pa jima še zveni zvon blagega večera, in v prsih jima še vedno plameni krasota razsvetljenih gora.

— Kako lepo je bilo to! — izpregovori Hugon.

— Res, lepo, ali dobrega ne pomeni, odgovori deklica zamolklo.

— Nama vendar ne more pomeniti drugega nego dobro, — reče on iskreno.

Dekle ga pogleda vprašaje. Vidi se ji, da hoče nekaj reči, ali oče jo pokliče, da je čas iti domov.

Rihard je bil vesel in dobre volje, toda Hugon je molčal.

Ko dospeto do vasi, težko najde besed za slovo. Evdoksiji še pošepne: — Vendar niste jezni name? Smem li zopet priti k vam?

Kratko mu odvrne: — Gospoda sta nam vselej dobrodošla.

Priznanje ni to bilo, niti vabilo, in to ga je vznemirilo.

Kaj ne, ta prizor žarečih gora je bil krasen? — mu reče spotoma Rihard. — Ali se ti ni globoko vtisnil v srce?

Tega prizora ne pozabim nikoli, — odgovori Hugon in pristavi nekoliko tišje: — Vsa moja čustva je objela! Izgubljen sem!

To noč Hugon ni našel pokoja; nemirne sanje so ga mučile. Drugo jutro stopi bled k prijatelju.

Prav dobro vidi ta trpeč izraz na njegovem obličju in ga hitro pogleda. Potem reče mirno in premišljeno:

— Dragi Hugon, posloviti se morava, najin čas je prišel.

Oni se strese, vendar se ohrabri in odgovori, da je tudi njemu po volji, ako odideta. In tedaj odločita za odhod drugi dan, ko se parobrod iz Kotora ustavi pred Ercegovim.

Zadnje popoldne prebijeta v družbi omlinjenih znancev. Ko Evdoksija čuje, da odideta, obledi, toda kmalu se vda. Bila je ljubezniva in prijazna, šaljila se je z Rihardom in resno govorila z njegovim prijateljem. Ko se poslovljata, obetajo vsi, da se pridejo posloviti na prod.

Jasno jutro je, ko stopata Hugon in Evdoksija prva proti pristanišču. Govorita sicer o marsičem, toda z nežnim ženskim čustvom umeje deklica govoriti tako, da mu ni možno reči kaj prisrčnega.

Potrt stopi Rihard k Evdoksiji in reče: — Mila Evdoksija; ohranite nama prijazen spomin, dokler se ne vrneva!

Tedaj pristopi čolnar in ju povabi, naj vstopita v čoln.

Na prodn mahajo z robei. Srepro gleda Hugon na breg.

Sedaj se izgube ostali znanci za hišami in tožno se ozira Hugon proti mestu.

— Z Bogom, sladki sen! — reče Rihard na tišem; toda prijatelj ga umeje in hud pogled mu plača poročljivo besede.

— In ako mi vi vse razlagate,

mi bo stokrat mileje, — pritrdi Hugon z jasnim pogledom.

Nato stopata za družbo na severno stran. Med mirtami in visokim grmovjem južnega raja, ki ravno cvete kar najlepše, ju vodi pot.

Prav ko solnce zahaja, stoji naša družba na severnem kraju Luštica. Ondi gledajo blesteči prizor zahajajočega solca in se potem vrnejo k beli kapelici vrhu hriba, kjer se najlepše vidi po vsej okolici — globoko v tivatski zaliv za katerim se dvigajo v sivi dalji pleše glave orjaškega Lovčena, črnogorskega velikana. V mraku se razprostira pred njimi obrežje eregovsko in tema krije luko in polotok. Iz dalje oznanja glasen zvon večerni mir. Vrhovi skalnatih gora se žare v rumeni svetlobi. V zlatem odsevu se dviga starodavni razrušen grad nad mestom; celo obzidje morske trdnjave žari od čarobnega ognja. Kakor jasni rubini plamte dolge vrste visokih oken na nasprotnih hišah, in ves ta divni prizor se zrcali v morski gladini.

Molče stojita Evdoksija in Hugon drug pri drugem; kakor presenečena gledata gore, dokler se žar ne umakne za vrhove, kjer se stoji v bledosivem mraku.

Na temnem nebu se užigajo zvezde in odsevale iz morja. Po širnem pristanišču pojema zvonjenje in mirna tišina ju obkroža. V arci pa jima še zveni zvon blagega večera, in v prsih jima še vedno plameni krasota razsvetljenih gora.

— Kako lepo je bilo to! — izpregovori Hugon.

— Res, lepo, ali dobrega ne pomeni, odgovori deklica zamolklo.

— Nama vendar ne more pomeniti drugega nego dobro, — reče on iskreno.

Dekle ga pogleda vprašaje. Vidi se ji, da hoče nekaj reči, ali oče jo pokliče, da je čas iti domov.

Rihard je bil vesel in dobre volje, toda Hugon je molčal.

Ko dospeto do vasi, težko najde besed za slovo. Evdoksiji še pošepne: — Vendar niste jezni name? Smem li zopet priti k vam?

Kratko mu odvrne: — Gospoda sta nam vselej dobrodošla.

Priznanje ni to bilo, niti vabilo, in to ga je vznemirilo.

Kaj ne, ta prizor žarečih gora je bil krasen? — mu reče spotoma Rihard. — Ali se ti ni globoko vtisnil v srce?

Tega prizora ne pozabim nikoli, — odgovori Hugon in pristavi nekoliko tišje: — Vsa moja čustva je objela! Izgubljen sem!

To noč Hugon ni našel pokoja; nemirne sanje so ga mučile. Drugo jutro stopi bled k prijatelju.

Prav dobro vidi ta trpeč izraz na njegovem obličju in ga hitro pogleda. Potem reče mirno in premišljeno:

— Dragi Hugon, posloviti se morava, najin čas je prišel.

Oni se strese, vendar se ohrabri in odgovori, da je tudi njemu po volji, ako odideta. In tedaj odločita za odhod drugi dan, ko se parobrod iz Kotora ustavi pred Ercegovim.

Zadnje popoldne prebijeta v družbi omlinjenih znancev. Ko Evdoksija čuje, da odideta, obledi, toda kmalu se vda. Bila je ljubezniva in prijazna, šaljila se je z Rihardom in resno govorila z njegovim prijateljem. Ko se poslovljata, obetajo vsi, da se pridejo posloviti na prod.

Jasno jutro je, ko stopata Hugon in Evdoksija prva proti pristanišču. Govorita sicer o marsičem, toda z nežnim ženskim čustvom umeje deklica govoriti tako, da mu ni možno reči kaj prisrčnega.

Potrt stopi Rihard k Evdoksiji in reče: — Mila Evdoksija; ohranite nama prijazen spomin, dokler se ne vrneva!

Tedaj pristopi čolnar in ju povabi, naj vstopita v čoln.

Na prodn mahajo z robei. Srepro gleda Hugon na breg.

Sedaj se izgube ostali znanci za hišami in tožno se ozira Hugon proti mestu.

— Z Bogom, sladki sen! — reče Rihard na tišem; toda prijatelj ga umeje in hud pogled mu plača poročljivo besede.

Kretanje parnikov - Shipping News

2. oktobra:
Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg.
6. oktobra:
Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; Bremen.
7. oktobra:
Bremen, Bremen.
9. oktobra:
Majestic, Cherbourg.
13. oktobra:
Berenaria, Cherbourg; Suffren, Havre; Republic, Cherbourg, Bremen.
14. oktobra:
Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
16. oktobra:
France, Havre; Homer